

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE — SOCIOLOGIE

FONDATOR:
ION S. CODREANU
Avocat

DIRECTOR:
I. GR. PERIETEANU
fost Ministru, Avocat
Președintele Unirii avocaților din România

PRIM REDACTOR:
ALEXANDRU VELESCU
Doctor în Drept, Avocat

COMITETUL DE REDACȚIE:

Traian Alexandrescu, fost decan al Baroului de Ilfov; **Alexandru Carban**, Profesor Universitar, Avocat; **Ioșef G. Cohen**, Consilier la Consiliul Legislativ, Avocat; **N. Jac. Constantinianu**, Președinte la C. de Apel București; **E. Cristoforesanu**, Dr. în Drept de la Roma, Avocat; **Vintilă Dongoroz**, Conferențiar universitar, Membru în Consiliul de disciplină al Baroului Ilfov; **D. Găleşescu-Pyk**, Profesor Universitar, Avocat; **G. Petrovici**, Decan al Baroului Ilfov; **C. Sipsom**, Profesor Universitar; **C. A. Steenanovici**, Conf. univ.; Membru al Consiliului Legislativ; **Gr. I. Trancu-Iași**, fost Ministru Avocat; **Hariton Udrea**, Judecător Trib. Ilfov, și **Petro Vasilescu**, Profesor Universitar.

SECRETARI DE REDACȚIE:

E. C. Decusară Dr. în Drept din Paris, Directorul Statisticii Judiciare; **Ionel I. Codreanu**, Doctor în Drept din Paris, Avocat

S U M A R

— *Considerațiuni asupra uzufructului legal*, de Mihai V. Popovici, magistrat.

JURISPRUDENȚE

— *Înalta Curte de Casație și Justiție* s. I: *Fașile Stănescu cu Cerică Alexe* (Adjudicare, Renunțare la recurs, Produse aceluși affect retroactiv cu și respingerea recursului, Cauza vânzării cu pact de rîscumpărare poate figura numai în vânzările voluntare. Nu constituie o vânzare cu pact de rîscumpărare obligația de a restitui insolutul adjudicat prin act deosebit în urma renunțării la recurs); — *Idem*, s. II: *D. B. Bărgăneanu cu Niculina Popovici și a.* (Poprire, Validare, Excecutare. Nu se poate întinde la sumele datorate posterior datei validării ei. Nu constituie un exces de putere când nu se validează o sumă datorată în mod periodic pe viitor);

— *Idem*, *idem*: *Carolina Petrina cu Banca Comerțului Română și a.* (Leges conversiunii. Urmărire insolabilă. Instanța de urmărire. Nu se pot ridica decât incidente cu privire la nulitatea actelor de procedură. Licitație. Prej. Instanța de urmărire îl poate scoate sub cuantumul fixat de legea executării silite, când nu sunt conveniți. Nulitatea privitoare la jurnala licitației n-are caracter de ordine publică. Urmărire posteroară legii conversiunii. Neînvecorog beneficiului legii la instanța de urmărire. Nu se poate ridica direct în recurs);

— *Idem*, *idem*: *Eloa Mangulica și a. cu Neaga Stăncă și a.* (Leges conversiunii. Renunțare la recurs înscrisă în actul de ipotecă. Interes privat. Nu atinge ordinea publică și bunurile moravuri. Nevalabilitatea renunțării privitoare la drepturi născute prin legi viitoare. Ordonanța de judecare. Recurs introductiv în termen. Motiv special de desființare. Condiții);

— *Idem* s. III: *J. M. Borasch cu Regia Aut. C. F. R.* (Perimire. Apel după casare de către Înalta Curte. Lăsare în valoare. Care este momentul de când curge perimirea? Adresa Înaltei Curți de reînvestire a instanței de apel constituie un act de procedură);

— *Idem*, *idem*: *Ministerul Muncii cu Solomon Șar și a.* (Ministere. Cum se îndreaptă acțiunile intentate contra lor. Cum se citează. Leges contabilității publice. În ce condiții autoritatea tutelară răspunde de angajările autorităților în subordine tutelate);

— *Idem*, *idem*: *Banka Ardelenă și Casa de economii S. A. cu Fabrica de rame S. A.* (Dobânzi de întârziere. În ce condiții treburile acordate de instanțele judecătorești Dobânzi convenționale);

— *Idem*, *idem*: *Banka Fălăuș cu S. Bucurencu* (Societate anonimă. Mandat. Durată și valabilitate. Dreptul administratorilor de a delega reprezentarea la justiție. Procedura dată de administratori rămâne valabilă chiar după încetarea puterii administratorilor cât timp societatea există și nu revocă mandatul dat de foștii administratori).

CONSIDERAȚIUNI ASUPRA ÎNCETĂRII UZUFRUCTULUI LEGAL

Înaintea Judecătoriei Hlipiceni din jud. Botoșani s'a prezentat următoarea speță în materie de tutelă: o minoră (18 ani) cere convocarea consiliului de familie pentru a delibera asupra destituirii din tutelă a mamei sale tutrice legală, fiindcă administrează rău averea, imobilul se ruinează, iar veniturile le cheltuește cu conculinul ei, fără a îngriji de minoră.

Consiliul de familie confirmă aceste lucruri, tutricea legală recunoaște faptele ce i se impută și judecătoarea constatănd faptele, destitue din tutelă pe tutricea legală și în baza recomandării consiliului de familie confirmă tutor administrativ pe o rudă apropiată a defunctului tată al minorei, dându-i această sarcina de a administra averea, a percepe veniturile pe care le va întrebuința pentru întreținerea minorei, iar excedentul îl va preda mamei sub luare de dovadă, dovadă ce o va prezenta ca descărcare la darea conturilor anuale (dosar de tutelă nr. 1187 din 1932, jurnal din 18 Septembrie 1933).

S'a pus în discuție pe această ocazie chestiunea care face obiectul acestui studiu: se poate ridica uzufructul legal părinților alături vreme cât puterea părintească o dețin? După cum se poate constata din jurnalul rezumat mai sus s'a decis că uzufructul legal nu se poate ridica în totul și s'a lăsat mamei folosința necontrolată a excedentelor ce rămân după îndeplinirea sarcinei de întreținere a minorei. Această soluție ni se pare singura juridică, deși autori mari s'au pronunțat altfel, dar nu fără a se contrazice, după cum vom vedea în cele ce urmează.

În adevăr, când este vorba de justificarea uzufructului legal dat părinților, doctrina este de acord în a susține că acest beneficiu al legii are caracterul unei compensații ce se dă părinților pentru cheltuielile ce aceștia fac cu minorii în exercitarea prerogativelor puterii părintești și anume pentru compensarea cheltuielilor cu întreținerea și educația copiilor (*Colin et Capitain*, ed. VI-a, pag. 454; *Aubry et Rou*, ed. V-a, vol. 9, pag. 119; *Demolombe*, VI, nr. 459, 480; *Demante et Colmet de Santerre*, I, ed. 3-a II, nr. 129 bis; *Mourlon*, ed. VII-a I, nr. 1055; *Planiol*, ed. 6-a I, nr. 1687; *Planiol et Ripert*,

I. nr. 351; *Matei Cantacuzino*, p. 204, nr. 353; *Plastara*, I, p. 446). *Colin et Capitant* la locul citat spune textual: „On se justifie (l'usufruit), en général, par une double consideration: indemniser les parents des peines des soins et des dépenses qu'impose l'éducation des enfants; prévenir la nécessité de comptes de revenus, remontant à une date trop ancienne, entre le père ou la mère et leur enfant”.

Tot așa se pronunță și Aubry et Rau: „La jouissance légale, attribut de la puissance paternelle, est accordée au père et au survivant des époux en compensation des obligations et des charges que leur imposent l'entretien et l'éducation des enfants, et dans le but de leur en faciliter l'accomplissement” (Vol. IX, pag. 119, ed. V-a).

Aceiași autori însă când este vorba de încetarea uzufructului în general, spun că și uzufructul legal încetează, pe lângă cauzele lui proprii de încetare, și pentru aceleași cauze pentru care încetează uzufructul obișnuit, deci și pentru abuz de folosință (*Demolombe*, X, nr. 717; *Baudry et Cheveau*, Des biens, nr. 755; *Alexandresco*, ed. II-a, III, partea I p. 561, 562, citate de Hamangiu-Georgian adnotat vol. 6, speța 16 sub art. 558; *Colin et Capitant*, ed. VI-a, pag. 456, Vol. I; *Aubry et Rau*, Vol. IX, pag. 130, 1931). *Colin et Capitant* se exprimă astfel: Les causes d'extinction de l'usufruit établies par les articles 617, 618 (557, 558 c. civ. rom.), s'appliquent certainement, en tant que cette application est possible, secundum subjectam materiam, au droit de jouissance des pères et mères. Ainsi, ce droit disparaît: „par la déchéance prononcée à raison de l'abus de jouissance (Vol. I, ed. VI-a, pag. 456).

Tot așa se exprimă și Aubry et Rau: La jouissance légale des pères et mère s'éteint lorsqu'ils en sont déclarés déchus en conformité de l'art. 618 (558 rom.).

Se pune întrebarea, dacă folosința legală este așa cum spun acești autori, o compensație a cheltuielilor făcute cu exercitarea sarcinilor puterii părintești. „Attribut de la puissance paternelle” (*Aubry et Rau*, Vol. IX, pag. 119), cum se explică că aceiași autori admit ca această compensație să înceteze câtă vreme cheltuielile cu exercitarea sarcinilor puterii părintești persistă, căci puterea părintească nu se poate pierde prin abuzul de folosință a averii minorului ?!

Este fără îndoială o contradicție și într-o interpretare strict juridică și echitabilă, nu se poate decide încetarea totală a uzufructului legal, atâta vreme cât puterea părintească rămâne părinților, ci se pot lua măsuri mai puțin grave ca: însărcinarea unui sechestru care să administreze bunurile și să dea socoteală de venituri, sau să fie obligați uzufructuarii să dea o cauție, imobilele să fie date cu chirie, etc. (*Demolombe*, X, 669; *Matei Cantacuzino*, p. 768; *Aubry et Rau*, II, p. 727; *Planiol et Ripert*, III, nr. 869).

În speța prezentată judecătoriei Hlipiceni, citată la început, s'a procedat tocmai în acest mod mai temperat și fiindcă era vorba de un minor din tutelă legală, s'a numit un tutor administrativ, care să administreze averea, din venituri să dea cele necesare pentru întreținerea minorei, iar excedentele să le dea uzufructuarei. S'a garantat astfel fondul precum și îndeplinirea sarcinilor ce incumbă uzufructuarei neglijente, și s'a respectat și dreptul de uzufruct, care nu se putea lua fiind o consecință a puterii părintești ce o are uzufructuara. Nu s'a dispus încetarea uzufructului în total, deși era vorba de un abuz de folosință, ci s'a luat uzufructuarei numai unul din componentele dreptului de uzufruct și anume uzul lăsându-i-se fructus. Or, lu-

area uzului este o consecință a pierderii dreptului de administrație prin desistare, consecință în totul legată, fiindcă art. 385 c. civ. nu distinge și după cum tutorul dativ pierde administrația în cazurile prevăzute de acest articol, tot așa o pierde și tutorul legal și odată cu administrația pierde și uzul fiindcă nu se poate imagina pierderea administrației cu conservarea uzului, uzul implicând și culegerea fructelor în parte, ceea ce implică administrație. Pierderea și a dreptului la excedente „fructus” nu poate fi decretată atât timp cât puterea părintească persistă, fiindcă pentru aceasta ar trebui text expres care nu există și nici nu putea să existe fără a contrazice principiile privitoare la puterea părintească de care depinde acest drept, putere părintească ce nu se pierde decât în cazul special prevăzut de art. 267—268 c. pen. Numai în cazul că uzufructuarul părinte a pierdut puterea părintească prin aplicarea acestor articole, se pierde prin consecință și dreptul de uzufruct (*Nacu*, I, p. 563 în Hamangiu-Georgian adnotat vol. V, sp. 23 sub art. 339; *Contra Alexandresco*, ed. II, p. 428, 510, nota 2, 531, tot în Hamangiu-Georgian, vol. V, sp. 24 sub art. 339, care susține că se pierde în acest caz numai puterea părintească nu și uzufructul).

Dar s'ar putea obiecta că însăși legea prevede pierderea uzufructului legal în totul și anume, pierde uzufructul mama tutrice legală care se recăsătorește, precum și soțul contra căruia s'a pronunțat divorțul (art. 340 c. civ.), cu toate că în primul caz mama își conservă puterea părintească și în al doilea caz și-o conservă ambii, deși unul a pierdut uzufructul prin faptul că s'a pronunțat sentința de divorț contra lui. În aceste cazuri uzufructul încetează deși puterea părintească persistă, dar în aceste două cazuri, încetarea uzufructului legal are aspectul unei penalități civile (*Colin et Capitant*, ed. VI-a, pag. 458) și ca atare se impune o interpretare strictă. Mai încetează uzufructul legal și prin emanciparea minorului (*Mourlon*, ed. 7-a I, nr. 1065; *Planiol*, ed. 6-a I, nr. 1703; *Planiol et Ripert*, I, nr. 368; *Colin et Capitant*, ed. VI-a I, p. 458; *Alexandresco*, ed. 2-a II, p. 525; *Nacu*, I, p. 562; *Plastara*, I, p. 448, citați în Hamangiu-Georgian sp. 33 sub art. 338 Vol. 5), dar în această ipoteză încetează și puterea părintească (*Cantacuzino*, p. 204, nr. 348), așa că uzufructul nu mai are niciun rost să persiste. Revocarea emancipării face să renască dreptul de uzufruct (*Aubry et Rau*, Vol. IX, p. 128 text și nota 29 ed. 5-a; *Demolombe*, VI, nr. 555; *Laurent*, IV, nr. 336; *Huc*, III, nr. 197; *Alexandresco*, ed. 2-a II, p. 525 nota 1; *Contra: Toullier* II, 1303; *Duranton*, III, nr. 396; *Marcadé* art. 387, nr. 7; *Demante et Colmet de Santerre*, VIII, ed. 3-a II, nr. 129 bis, citate în Hamangiu-Georgian adnotat vol. 5, sp. 31 și 32, sub art. 340) și aceasta ca o consecință a întoarcerii minorului sub puterea părintească.

În concluzie: uzufructul legal nu-l pierde uzufructuarul decât odată cu puterea părintească, căci motivele de încetare a uzufructului obișnuit nu se pot aplica uzufructului legal care are altă natură, iar când uzufructuarul e tutor legal (a murit unul din părinți), ori pentru care motiv s'ar decide destituirea din tutelă, fie pentru purtări rele în deobște cunoscute, fie pentru rea credință sau incapacitate în îndeplinirea sarcinei de tutor (art. 385, nr. 1 și nr. 2. Remarcăm că abuzul de folosință trebuie încadrat în nr. 2, art. 385, și deci aduce întotdeauna după el destituirea) se va lua părintelui numai administrația averii dar nu uzufructul legal, luarea administrației echivalând cu o măsură de ga-

ranție mai puțin gravă permisă de art. 558 c. civ. și când e vorba de încetarea uzufructului obișnuit. Autorii au decis că numai în caz de destituire pentru proastă conduită uzufructul legal și-l păstrează tutorul legal (*Rolland de Villarques*, Rep. Usufruit légal nr. 13; *Toullier*, II, 1062; *Duranton*, III, 388; *Demolombe*, VI, nr. 566; *Marcadé* art. 387 nr. 6; *Demante et Colmet de Santerre*, ed. 3-a II, nr. 131 bis IV; *Laurent*, IV, nr. 171; *Planiol*, ed. VI-a I, 1705; *Alexandresco*, ed. 2-a, p. 530, 535, în Hamangiu-Georgean adnotat vol. 5, sub art. 339 sp. 28).

Noi credem că și în caz când a fost destituit pentru abuz de folosință (abuzul de folosință implică, fie reaua credință, fie incapacitatea prevăzută de art. 385 nr. 2 c. civ. deci duce la destituire), uzufructul îi va rămânea, căci nu poate înceta efectul: uzufructul, cât timp durează cauza: puterea părintească.

MIHAI V. POPOVICI

magistrat

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. I-a

Audiența dela 28 Iunie 1935

Președinția d. lui AL. IUCA președinte

Vasile Stănescu cu Costică Alexe

Decizia nr. 1139 Dosar nr. 1079/934

Adjudecare. Renunțare la recurs. Produce același efect retroactiv ca și respingerea recursului. Clauza vânzării cu pact de răscumpărare. Poate figura numai în vânzările voluntare. Dacă obligația de a restitui imobilul adjudecat prin act deosebit în urma renunțării la recurs constituie o vânzare cu pact de răscumpărare. Soluție negativă. Art. 1372 c. civ.

1. — *Renunțarea la dreptul de recurs, ca și respingerea recursului, produce același efect retroactiv asupra transmisiunii dreptului de proprietate, când e vorba de o adjudecare, căci operează tot din momentul depunerii prețului și tot în baza ordonanței de adjudecare, iar nu din momentul în care s'a făcut renunțarea.*

2. — *Obligația adjudecatarului de a restitui imobilul prin act separat, luată posterior ordonanței de adjudecare, nu poate avea caracterul și efectele unei clauze de răscumpărare, cum prevede art. 1372 c. civ., fiindcă o atare clauză nu poate să figureze decât în vânzările voluntare și se cere ca condițiune indispensabilă ca ea să fie înscrisă chiar în actul care constată vânzarea, condițiuni, cari nu sunt îndeplinite în speță,*

Curtea,

Asupra recursului făcut de către Vasile Stănescu în contra sentinței civile nr. 57 din 1934 a Tribunalului Dâmbovița s. III-a:

Având în vedere sentința atacată din care rezultă: La 16 Octombrie 1933, intimatul în recurs, Costică Alexe, a cerut Judecătoriei Ocolului mixt Târgoviște, prin acțiune intentată în contra recurentului Vasile Stănescu, evacuarea acestuia din un imobil situat în Târgoviște pe care Costică Alexe îl cumpărase la licitație cu ordonanța de adjudecare nr. 7387 din 1930 și care era deținut de către debitorul urmărit Vasile Stănescu pe baza unei învoeli prin care acesta fusese tolerat să locuiască o parte din imobil pe timp de 2 ani, până la 1 Ianuarie 1933. Judecătoria de ocol admitând acțiunea în lipsa părții recurent, acesta a făcut apel

pe care Tribunalul Dâmbovița s. III-a l'a respins ca nefondat prin sentința atacată cu recurs;

Având în vedere că tribunalul pentru a da această soluțiune constată, că Alexe Costică prin ordonanța de adjudecare nr. 7387 din 1930, definitivă și investită cu formula executorie, a cumpărat la licitație imobilul în discuțiune care aparținuse lui Vasile Stănescu și fiind pus în posesie prin portărei la 7 Mai 1931, cu această ocazie Vasile Stănescu nu opune nicio opoziție iar C. Alexe face declarația că îl îngăduie pe fostul proprietar să locuiască în o casă mică din imobil pe un termen a cărui stabilire a fost fixată prin un înscris încheiat de părți la 1 Decembrie 1930, când s'a convenit că Vasile Stănescu să renunțe la dreptul de recurs împotriva ordonanței de adjudecare, iar „în schimbul renunțării” să locuiască în mod gratuit în casele mici timp de doi ani cu începere dela 1 Ianuarie 1931. De asemenea prin același înscris s'a convenit că dacă Vasile Stănescu va restitui până la 1 Ianuarie 1933 prețul de cumpărare al caselor cu toate cheltuielile făcute, el „va restitui” imobilul fostului proprietar în plină proprietate prin un act deosebit ce va fi obligat să-i facă de îndată. Intemeindu-se pe această convențiune recurentul Vasile Stănescu a susținut înaintea tribunalului, că ea este în realitate o vânzare cu pact de răscumpărare, care, conform legii pentru asanarea datoriilor agricole, este socotit ca un împrumut deghizat și ca atare clauza rezolutorie ne mai operând, el ar urma să rămână în posesiunea imobilului ca proprietar cu obligațiunea de a plăti prețul, conform legii citate. A mai susținut recurentul că din însuși cuprinsul convențiunii se vede că intenția părților nu a fost decât să încheie un împrumut și nicidecum o vânzare imobiliară. Tribunalul examinând aceste susțineri le-a respins, motivând că intimatul obținând ordonanța de adjudecare, proprietatea bunului adjudecat a trecut asupra sa și în această situație a intervenit convenția din Decembrie 1930 care cuprinde: 1) declarația recurentului că renunță la dreptul de recurs; 2) declarația intimatului, care în schimbul renunțării la recurs permite recurentului să locuiască 2 ani în parte din imobil în mod gratuit și 3) obligațiunea intimatului de a restitui recurentului imobilul, dacă acesta în timp de 2 ani îi va plăti prețul și cheltuielile. Analizând și interpretând acest înscris, tribunalul deduce că din primele două părți rezultă că recurentul nu mai are niciun drept asupra imobilului, fiind doar tolerat să locuiască în parte din el, în schimbul renunțării la recurs, iar din intențiunea părților nu rezultă că ele au înțeles să socotească cumpărarea la licitație ca un împrumut, contractat de recurent. În ce privește cea de a treia parte a convențiunii, tribunalul arată că pentru a fi socotită ca o vânzare cu pact de răscumpărare, ar fi trebuit ca clauza răscumpărării să fi fost stipulată cu ocazia vânzării, pentrucă orice convențiune de răscumpărare posterioră constituie o retrocesiune, adică o nouă operațiune juridică, obligațiunea luată de intimat prin convențiunea posterioară de a restitui imobilul, nu este decât o ofertă de vânzare nouă pe timp de 2 ani, ofertă obligatorie pentru el până la 1 Ianuarie 1933 și neacceptată de recurent. Aceeasi concluzie o deduce tribunalul și din cuvintele cuprinse în convențiune: „în plină proprietate printr'un act deosebit” cuvinte ce arată clar intențiunea părților ca numai în acest moment să se încheie vânzarea care ar fi avut de efect trecerea proprietății dela intimat la recurent. Din toate aceste considerațiuni, tribunalul constată că

nu a putut fi vorba între părți de un act de vânzare cu pact de răscumpărare și nici de o vânzare posterioară, deoarece din moment ce termenul ofertei a expirat, policitatorul este liberat de obligațiunea sa și nici legea conversiunii nu este aplicabilă. În sfârșit recurentul încercând să explice întreaga convențiune ca fiind în realitate un împrumut acordat lui de intimat, tribunalul înlătură motivând, că aceasta nu rezultă din interpretarea convențiunii și nici din acte.

Văzând criticile aduse soluțiunii tribunalului prin motivul suplimentar de casare astfel formulat:

Eroare grosieră de fapt. Exces de putere. Violarea art. 1372 și următorii din codul civil. Violarea normelor de drept referitoare la vânzare.

Tribunalul comite o eroare grosieră de fapt, când spune că intimatul Costică Alexe a devenit deplin proprietar al imobilului prin efectul ordonanței de adjudecare dela 21 Octombrie 1931 și că în momentul când se încheie convențiunea dintre părți la 1 Decembrie 1930, era deplin proprietar. Numai pe această eroare grosieră de fapt ajunge tribunalul la concluzia că convenția dela 1 Decembrie 1930 nu poate fi privită ca o vânzare voluntară cu pact de răscumpărare, cum am susținut eu.

La 1 Decembrie 1930 se încheie o convențiune între mine Vasile Stănescu și Costică Alexe, pe baza căreia eu renunț la dreptul de recurs în contra ordonanței de adjudecare, dar cu condiția să locuiesc gratuit timp de doi ani în casele mici și să am dreptul în acest interval de timp să răscumpăr imobilul restituind prețul și cheltuielile licitației.

Din această convențiune rezultă că Costică Alexe n'a devenit proprietar al imobilului decât din momentul renunțării mele la recurs care s'a făcut sub condițiunea pactului de răscumpărare.

Tribunalul spune că în speță nu poate fi vorba de o vânzare cu pact de răscumpărare, deoarece Costică Alexe devenise proprietar al imobilului și convenția nu s'a încheiat cu ocazia vânzării, deci suntem în fața unei simple oferte de vânzare.

Argumentând astfel, tribunalul comite o flagrantă violare a art. 1372 și urm. din codul civil, cât și a normelor de drept referitoare la vânzare.

Pe baza actului de vânzare-cumpărare cu pact de răscumpărare, cumpărătorul devine deplin proprietar al imobilului cumpărat, cu condițiunea rezolutorie a vânzării în caz de răscumpărare.

Astfel, greșit înlătură tribunalul obiecțiunea mea că este o vânzare cu pact de răscumpărare pe considerațiunea că cumpărătorul a devenit proprietar al imobilului.

Tot cu violarea sus arătatelor texte, tribunalul spune că nu se poate aplica teoria vânzării cu pact de răscumpărare, pentru că în speță nu este vorba de o vânzare voluntară, ci de una silită.

Obiectez în primul rând că art. 1372 cod. civil nu face nicio distincțiune între vânzarea voluntară și cea silită.

În al doilea rând, vânzarea a devenit definitivă prin consimțământul meu, renunțând la recurs. Deci suntem în fața unei adevărate vânzări voluntare.

În al treilea rând, tribunalul greșeste când spune că vânzarea și convenția de răscumpărare nu s'a făcut concomitent, deoarece s'a făcut prin aceeași convențiune.

Considerând că adjudecatorul dobândește prin ordonanța de adjudecare un drept de proprietate sub con-

dițiunea suspensivă a respingerii recursului făcut în contra ordonanței de adjudecare;

Că împlinirea condițiunii — adică respingerea recursului, are un efect retroactiv, considerându-se conform art. 564 și 567 pr. civ. transmisiunea dreptului de proprietate ca fiind operată în baza ordonanței de adjudecare din momentul depunerii prețului de adjudecare;

Considerând că dacă posterior ordonanței de adjudecare, fostul proprietar urmărit, renunță la dreptul de recurs — așa cum a renunțat în speță recurentul Vasile Stănescu — această renunțare produce de asemenea același efect retroactiv ca și respingerea recursului, — transmisiunea dreptului de proprietate considerându-se și în acest caz ca operând tot din momentul depunerii prețului de adjudecare și tot în baza ordonanței de adjudecare, iar nu din momentul în care s'a făcut renunțarea;

Că astfel fiind urmează în speță că este neîntemeiată prima parte a motivului suplimentar de casare prin care se pretinde că tribunalul a săvârșit o eroare grosieră de fapt atunci când a constatat că transmisiunea dreptului de proprietate asupra intimatului adjudecator Costică Alexe, s'a operat în baza ordonanței de adjudecare, anterior datei la care recurentul Vasile Stănescu a renunțat la recurs, pentru că această constatare a tribunalului este în conformitate cu principiile expuse mai sus;

Considerând că în speță tribunalul constată că odată cu renunțarea la recurs a lui Vasile Stănescu s'a luat de către intimatul Costică Alexe, obligația de a restitui imobilul prin un act oșebit pe care urma să-l facă, dacă până la 1 Ianuarie 1933, recurentul i-ar fi restituit prețul cu toate cheltuielile;

Considerând că această obligație luată de către intimatul adjudecator odată cu renunțarea la recurs a recurentului Vasile Stănescu, deci posterior ordonanței de adjudecare, care constituie titlul translativ de proprietate, cu drept cuvânt și fără a se viola art. 1372 cod. civil, sau vreun alt text de lege, s'a decis de tribunal că nu poate avea caracterul și efectele unei cluze de răscumpărare pentru că în principiu — și așa cum rezultă din chiar natura lucrurilor — clauza vânzării cu pact de răscumpărare nu poate să figureze decât în vânzările voluntare, și atunci trebuind ca o condiție indispensabilă, să fie inserată chiar în înscrisul care constată vânzarea; că însă, după cum s'a arătat mai sus, aceste condițiuni nu se găsesc îndeplinite în speță, așa încât criticile aduse tribunalului care a refuzat să recunoască clauzei menționate caracterul unei vânzări, cu pact de răscumpărare, când în realitate nu era decât o promisiune de vânzare, sunt neîntemeiate;

Că în ce privește ultimele critici formulate prin motivul de casare suplimentar, ele sunt neîntemeiate pentru că au la bază afirmația inexactă în drept că transmisiunea dreptului de proprietate asupra adjudecatorului C. Alexe, nu s'ar fi făcut prin ordonanța de adjudecare, ci s'ar fi făcut prin convențiunea posterioară a acelei ordonanțe;

Că, deci, fiind neîntemeiat acest motiv de casare și întru cât recurentul nu a mai susținut celelalte motive de casare, urmează a se respinge recursul;

Pentru aceste motive, Curtea respinge recursul, etc.

INALTA CURTE DE CASAŢIE ŞI JUSTIŢIE S. II-a

Audienţa dela 22 Mai 1935

Preşedenţia d-lui CONST. GH. RĂTESCU, **prezident**
D. Badea Bârlogeanu cu Niculina Popovici şi a.
Decizia nr. 746 Dosar nr. 4661/934

Poprire. Validare. Caracter. Executare. Nu se poate întinde la sumele datorate posterior datei validării ei. Art. 455 pr. civ. Nu constituie un exces de putere, când nu se validează o sumă datorită în mod periodic pe viitor.

1. — *Potrivit principiilor generale în materie poprirea are un caracter mixt, măsură de conservare, şi de executare şi ca atare ea nu dobândeşte caracterul executoriu decât după validare şi prin executare nu pot fi urmărite decât creanţele certe, lichide şi exigibile, iar nu şi cele datorate în viitor, posteriore datei validării.*

2. — *Soluţiunea instanţei de apel cu privire la validarea pe viitor a unei sume, fiind o consecinţă firească a înseşi cererii recurente de a se valida poprirea, prin rezolvarea ei, în condiţiunile de mai sus, fără a fi pusă în discuţia părţilor, nu constituie nicio omisiune sau exces de putere.*

Curtea,

Asupra recursului făcut de Dumitra Badea Bârlogeanu în contra deciziei nr. 157 din 1933 a Curţii de Apel Bucureşti s. I-a:

Având în vedere că se constată că prin decizia nr. 184 din 1923 a Curţii de Apel Bucureşti s. III-a, investită cu formula executorie, Niculina Popovici a fost obligată să plătească creditoarei Dumitra Bârlogeanu, cu titlul de pensie de întreţinere, suma de 5000 lei pe trecut şi câte 200 lei lunar, pe toată viaţa, cu începere dela 20 Iunie 1923;

Pe baza acestei decizii, Dumitra Bârlogeanu a cerut şi Trib. Vlaşca s. I-a a încuviinţat înfiinţarea unei popriri care a fost efectuată de corpul de portărei Vlaşca prin procesele-verbale din 8 Aprilie 1930 şi 12 Septembrie 1931 asupra recipisei eliberate de Ad-Ńia Financiară Vlaşca nr. 1402 din 1930 în sumă de 48.099 lei, aparţinând Niculinei Popovici şi aflată în conservarea primului grefier al Trib. Vlaşca s. I, până la concurenţa totalului de 24.950 lei, reprezentând pensia dela 20 Iunie 1923 până la 12 Octombrie 1931, plus suma de 5000 lei acordată pe trecut şi plus câte 200 lei pensie lunară, cu începere dela 12 Octombrie 1931;

Că însă ulterior, procedându-se la validare Trib. Vlaşca s. I, prin sentinţa nr. 168 din 1932 a validat poprirea numai pentru suma de 10.000 lei, din cari 5000 lei reprezintă suma globală pe trecut, iar restul de 5000 lei reprezintă pensia socotită a 200 lei pe lună dela 5 Aprilie 1925 până la 5 Aprilie 1930, adică pentru acei 5 ani anteriori poprirei validate;

Că în contra acestei sentinţe făcându-se apel de către Dumitra Bârlogeanu, Curtea de Apel Bucureşti s. I, prin decizia nr. 157 din 1933 a admis în parte acest apel pe consideraţiunea că validarea trebuie admisă atât pentru sumele datorate până la înfiinţarea poprirei, cât şi pentru cele datorate dela înfiinţarea poprirei până la validarea ei şi ca o consecinţă a validat poprirea pentru suma de 21.600 lei din cari 5000 lei reprezintă pensia de întreţinere acordată global pe trecut, iar 16.600 lei reprezintă rest din ratele lunare datorate până la 20 Aprilie 1933, considerată ca dată a validării definitive a poprirei, deciziune care a fost atacată de Dumitra Bârlogeanu cu prezentul recurs;

Văzând motivul I de casare astfel formulat:

I. — Violarea şi greşita interpretare a art. 455 proc. civ., exces de putere şi violarea dreptului de apărare.

În adevăr, după intenţiunea legiuitorului din 1900 şi conform cu jurisprudenţele posteriore în această materie, poprirea are un caracter mixt în ce priveşte scopul ei, adică ea este şi o procedură de executare silită, sau urmărire propriu zisă, dar mai ales este o procedură cu caracter de conservare, pentru ca sumele sau bunurile mobile declarate datorate de cel de al treilea, datornicului principal să nu se mai dea acestuia.

Curtea de fond însă, prin decizia atacată cu recurs, respinge validarea poprirei efectuată pe viitor în mâinile grefierului Trib. Vlaşca s. I pe recipisa cu nr. 1402 din 1930, aflată în conservarea grefei, şi aparţinând debitoarei mele Niculina Popovici, pentru sumele ce aceasta îmi datorează pentru pensie de întreţinere cât voi trăi şi admite validarea numai pentru sumele lunare ajunse la scadenţă până în momentul validării, motivând Curtea de Apel că: „dacă poprirea din cauza caracterului ei iniţial de măsură asigurătoare, poate fi înfiinţată pe suma ce debitorul poprit le va datora în viitor, creditorului poprit, ea însă nu poate fi validată, zice instanţa de fond, din cauza caracterului subsequent de măsură de executare”. Căci a zice că poprirea poate fi validată şi pentru sumele ce vor deveni exigibile după validare, înseamnă a face indisponibile, pentru debitorul poprit, suma de bani, pentru plăţi, pe cari el nu le datorează, etc., ceea ce ar fi inechitabil.

Or, având în vedere creanţa mea definitivă şi investită cu titlu executor, din care se constată că debitoarea Niculina îmi datorează întreţinerea şi pe viitor cât voi trăi, cum se mai poate zice că validarea ar însemna să se admită pentru suma ce nu se datorează pe viitor şi că ar fi inechitabil pentru debitorul poprit. Dar pentru mine creditoarea nu este mai inechitabil să mă împiedice de a-mi realiza dreptul meu şi apoi, ce garanţie mai am eu pentru sumele datorate pe viitor?

Ar urma în acel caz, ca să fac poprirea în fiecare lună, ceea ce nu poate fi nici practică, nici juridică şi prea costisitor. Iată dar inechitatea.

Din contra, Curtea de fond greşeşte hotărînd astfel, căci poprirea nu se validează pe termen, ci până la achitarea creanţei, şi a cuantumului ei, de aci urmează că validarea trebuie să se admită şi pentru sumele datorate pe viitor, mai ales când este vorba de prestaţiuni periodice de pensie alimentară, — cum e în speţă, — cu condiţiunea însă ca urmărirea să fi fost cerută în baza unui titlu executor, cum e cazul nostru, având în vedere şi dispoziţiunile art. 1718 cod. civ., prin care oricine este obligat a împlini îndatoririle sale, cu bunurile sale prezente şi viitoare.

Având în vedere că prin acest motiv de casare recurenta susţine că instanţa de apel, prin soluţiunea sa, a violat şi interpretat greşit art. 455 pr. civilă, a comis un exces de putere şi a violat dreptul de apărare, de oarece poprirea nu se validează pe termen ci până la achitarea creanţei şi a cuantumului ei, astfel că în speţă, validarea trebuie să opereze şi pentru sumele ce i s'a datorat pe viitor după validare, mai cu seamă că era vorba de prestaţiuni periodice de pensie alimentară;

Având în vedere că Curtea de Apel pentru a decide că validarea poprirei trebuia admisă numai pentru sumele datorate dela înfiinţarea poprirei şi până la validarea ei, iar nu şi pentru sumele datorate pe viitor, după data validării definitive, motivează că poprirea din

cauza caracterului ei inițial de măsură de asigurare, poate fi înființată și pentru sumele ce debitorul poprit le va datora în viitor creditorului poprit, ea însă nu poate fi validată din cauza caracterului subsecvent de măsură de executare ce-l capătă prin validare decât pentru sumele exigibile până în momentul validării, fiindcă numai acestea pot face obiectul unor măsuri de executare, iar a admite că poprirea poate fi validată și pentru sumele ce ar deveni exigibile după validare, înseamnă a face indisponibile, pentru debitorul poprit, sume de bani pe cari el încă nu le datorează și pe care el la scadențe poate că le va plăti benevol;

Considerând că, potrivit principiilor generale în materie, poprirea are un caracter mixt, de conservare și de executare și că ea nu dobândește caracterul executoriu decât după validare, iar cum, pe de altă parte, prin executare nu pot fi urmărite decât creanțele certe lichide și exigibile, este evident că, în speță, Curtea de Apel București, hotărând că validarea poprirei, cerută de recurenta Dumitra Bârlogeanu, trebuia admisă numai pentru sumele datoarte de debitoare până la data validării definitive, a poprirei, deci nu și pentru cele viitoare, posterioare acestei date, prin soluțiunea sa zisa instanță nu a violat și interpretat greșit art. 455 pr. civ. și nici nu a comis exces de putere și violare a dreptului de apărare, cum pretinde recurenta.

Că dar, motivul de casare este neîntemeiat.

Văzând motivul II de casare astfel formulat:

II. — Dar instanța de fond mai comite un nou exces de putere prin faptul că această chestiune nu s'a pus în discuția părților cu ocazia judecării apelului cu privire la validarea pe viitor a sumei de 200 lei lunar și astfel mai privat de dreptul de apărare asupra acestui principiu de drept, care nu s'a ridicat și nici nu s'a discutat în ședință publică.

Având în vedere că soluțiunea Curții de Apel cu privire la validarea pe viitor a sumei de 200 lei lunar, fiind o consecință firească a înseși cererii recurente de a se valida poprirea, prin rezolvarea ei, în condițiunile sus arătate, fără a se fi pus în discuția părților, nu s'a comis de către Curtea de Apel niciun exces de putere, astfel că și acest motiv de casare fiind neîntemeiat, recursul urmează a se respinge;

Pentru aceste motive Curtea respinge recursul, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. II-a

Audiența dela 26 Iunie 1935

Președinția d-lui CONST. GH. RĂTESCU, președinte

Carolina Petrina cu Banca Comercială Română și a.

Decizia nr. 931 Dosar nr. 4093/1934

Legea conversiunii. Urmărire imobiliară. Instanța de urmărire. Nu se pot ridica decât incidente cu privire la nulitatea actelor de procedură. Art. 525 alin. 1 proc. civ. Licitățiune. Preț. Instanța de urmărire îl poate scobori sub quantumul fixat de art. 6 și 7 din legea pentru unificarea unor dispozițiuni referitoare la executarea silită, când nu sunt concurenți.

Nulitățile cu privire la ținerea licitațiunii n'au caracter de ordine publică. Urmărire posterioară legii lichidării datoriilor. Neinvocarea beneficiului legii înaintea instanței de urmărire. Nu se poate ridica direct

în recurs. Art. 68 alin. 1 din legea lichidării datoriilor din 7 Aprilie 1934.

1. — *In materie de urmărire imobiliară orice incidente și cereri cari nu se raportă la nulitatea actelor de procedură propriu zise, trebuie, în conformitate cu art. 525 alin. 1 pr. civ., să facă obiectul unei contestațiuni, adică să fie propuse cu cel puțin 20 zile înainte de ziua fixată pentru adjudecarea provizorie, prin cerere scrisă, cu plată de citațiuni, iar nu ridicate în mod incidental.*

Prin urmare cererea făcută de debitoarea urmărită netinzând la nulitatea unui act de procedură, ci fiind o chestiune de fond, care nefiind formulată potrivit art. 525 proc. civ., instanța de fond a fost îndreptățită să-o respingă.

2. — *Legea pentru unificarea unor dispozițiuni referitoare la executarea silită, autoriză, în cazurile când nu se prezintă concurenți cari să ofere prețul stabilit, prin art. 6 și 7, continuarea licitației după regulile prevăzute de dreptul comun, astfel că instanța de urmărire la al 3-lea termen de vânzare, poate reduce prețul licitațiunii sub quantumul stabilit, în urma reducerilor de 25% și 10% anterior aplicate, când nu se prezintă concurenți care să ofere acele prețuri.*

3. — *Nulitățile ce ar rezulta din neregularitatea ținerii sau întocmirii listelor de licitațiune, nefiind de ordine publică, nu pot fi propuse direct înaintea Curții de Casație, dacă nu au fost propuse și discutate la instanța de fond.*

4. — *Când la promulgarea legii pentru lichidarea datoriilor din 7 Aprilie 1934 urmărirea era în curs înaintea instanței de fond sau este pornită ulterior, debitorul, potrivit alin. 1 al art. 68, este obligat să facă propunerea referitoare la invocarea beneficiului legii, care de altfel constituie o apărare în fond, înaintea instanței de urmărire, căci numai așa poate fi primit să critice ulterior, pe calea recursului, hotărârea instanței de fond.*

Or, urmărirea în chestiune fiind pendinte înaintea tribunalului și debitoarea neinvocând atunci beneficiul legii, cu privire la modul de lichidare al creanței executate, nu mai este în drept să-l invoce direct înaintea Curții de Casație.

S'a ascultat recurenta prin d-l avocat Gruia Păunescu, intimata Banca Comercială Română S. A. R. Galați prin d-l avocat M. Romaniceanu; lipsă intimații: S. Landesmann, Ad-ția Financiară a jud. Ilfov și Judele sindic al falimentului Carolina Petrina.

Curtea,

Asupra recursului făcut cu Carolina Petrina în contra ordonanței de adjudecare cu nr. 5513 din 1934 a Tribunalului Covurlui s. I-a.

Văzând motivul I de recurs :

1. — *Violarea art. 371 pr. civ. prin faptul că titlul ce s'a executat împotriva mea nu îndeplinea condițiunile legale și a art. 378 proc. civ. nereprezentând o datorie certă și lichidă.*

Creanțele în baza cărora s'a făcut executarea constată deschiderea unui credit în cont curent al cărui sold debitor este garantat cu ipotecă asupra imobilelor în care se cuprinde și cel vândut astfel cum arăt. proprietatea mea. Aceste creanțe nu cuprind decât numai posibilitatea de obligație a debitorilor căci atât timp cât n'am fi uzat de creditul în cont

curent deschis de sigur că aceste creanțe nu cuprindeau nicio obligație din partea noastră. Posibilitatea de a fi luat sume cum și luarea acestor sume urma să se constate prin diferite mijloace care stăteau la dispoziția băncii creditoare. Aceste mijloace nu se vor putea valorifica decât pe cale de justiție care în urma unei cereri de lichidare a contului pretins de banca creditoare urma să constate două lucruri: 1) că am luat sume de bani, și 2) cuantumul acestor sume de bani. Hotărîrea care s'ar fi pronunțat ea singură putea să producă o executare silită asupra averii mele în legătură cu actul de ipotecă arătat mai sus, iar nicidecum acest act care nu constată cum am arătat decât posibilitatea menționată fiind pur și simplu un generator de obligații în viitor. Or, dacă este astfel am fost urmărită fără un titlu judecătoresc astfel cum prevede art. 371 proc. civ. Chiar dacă banca ar fi alăturat un extras de cont curent care să călăuzească urmărirea, acest act era un act privat și nu putea precede vreo urmărire.

Având în vedere ordonanța supusă recursului:

Având în vedere că din această ordonanță se constată că la termenul de 27 Februarie 1934, fixat pentru judecarea provizorie, debitoarea prin apărătorul său a ridicat incidentul, tinzând la anularea urmăririi, că creanța pentru care imobilul a fost scos în vânzare, nu este certă și lichidă, cum pretinde art. 378 proc. civ. căci fiind vorba de un contract de credit în cont curent, banca trebuia mai întâi să-și lichideze creanța, adică să constate sumele primite și soldul debitor; iar tribunalul a respins acest incident — după cum rezultă din motivarea sa — ca inadmisibil și ca nefondat;

Considerând că, pentru a adopta această soluțiune, instanța de fond constată în fapt — motivând — că acest incident neconstituind o cerere de nulitate a procedurii, ci o cerere de fond, relativă la nulitatea titlului, trebuia ridicat cu 20 zile înainte de vânzare; iar pe de altă, stabilește că creanța pusă în executare este și certă și lichidă pentru o anumită sumă, pe care o indică;

Considerând că, în materie de urmărire-imobiliară orice incidente și cereri, cari nu se raportează la nulitatea actelor de procedură propriu zise, trebuia, în conformitate cu dispozițiunile art. 525 alin. 1 proc. civ. să facă obiectul unei contestațiuni, adică să fie propuse cu cel puțin 20 zile înainte de ziua fixată pentru judecarea provizorie, prin cerere scrisă cu plata de citațiuni, iar nu ridicate în mod incidental;

Considerând că, cererea făcută de debitoarea urmărită pentru anularea urmăririi, pe motiv că creanța pusă în executare nu era certă și lichidă, neprivind o nulitate de act de procedură și nefiind formulată în condițiunile și forma indicată în art. 525 alin. 1 proc. civ. era inadmisibilă și tribunalul, respingând-o ca atare, pe temeiul constatării că era făcută oral și chiar în ziua judecării provizorii, a făcut o bună aplicare a legii;

Că așa fiind și cum această singură considerațiune este suficientă pentru a susține soluțiunea dată de instanța de urmărire respectivului incident, motivul I de casare se privește nefondat și are a fi respins, fără a mai fi necesară examinarea lui și în raport cu dispozițiunile art. 371 și 375, vizate prin motivul de recurs;

Că, dar, motivul I se respinge.

Văzând motivul III de recurs :

III. — Călcarea dispozițiunilor legii modificatoare a unor articole din urmărirea silită a imobilelor (legea Iunian) prin

aceea că s'a scăzut prețul licitativ peste dispozițiunile legii.

Violația legii și exces de putere prin aceea că cu toate că m'am opus diminuării prețului peste dispozițiunile din legea arătată a modificării unor dispoziții în executare silită art. 6, 7, totuși tribunalul cu dela sine putere a diminuat prețul, fără arătare pe motiv și fără vreo constatare, dela 2 milioane preț indicat de creditoarea urmăritoare la prețul de lei 650.000 și a vândut cu 950.000 imobilul meu adică cu mult sub coeficientul global de 33% cu cât putea diminua acest preț legalmente.

Având în vedere că rezultă din jurnalul nr. 13444 din 14 Noembrie 1933, fixat pentru judecarea provizorie, că cerându-se de creditoarea urmăritoare diminuarea prețului dela care să înceapă licitația, tribunalul — constatând că anterior au fost deja făcute scăderile de 25% și 10% potrivit art. 6 și 7 din legea pentru unificarea unor dispozițiuni referitoare la executarea silită și că la acel termen, care era al 3-lea fixat pentru vânzare, nu se prezentase niciun concurent — a admis cererea creditoarei și a redus pentru viitor la 800.000 lei prețul licitației;

Considerând că legea pentru unificarea unor dispozițiuni referitoare la executarea silită, autorizând, în cazurile în cari nu se prezintă concurenți cari să ofere prețul stabilit conform art. 6 și apoi conform art. 7, continuarea licitației după regulile prevăzute de dreptul comun, prin urmare, judecarea, potrivit art. 544 chiar și pe un preț mai mic, prin aceasta a recunoscut instanței de urmărire dreptul de a reduce, la al 3-lea termen de vânzare, prețul licitației sub cuantumul stabilit, în conformitate cu art. 6 și 7 în urma reducerilor de 25% și 10%, anterior aplicate, dacă nu se prezintă concurenți care să ofere acele prețuri;

Considerând că, astfel fiind, urmează, că reducând la termenul de 14 Noembrie 1933 prețul licitației la 800.000 lei pentru considerațiunile și față cu constatările expuse și motivarea soluțiunei sale, tribunalul n'a violat dispozițiunile textelor vizate prin motivul de recurs, ci dimpotrivă a făcut o justă aplicare a lor;

Că dar și acest al 3-lea motiv este neîntemeiat și se respinge.

Văzând motivul IV de recurs :

IV. — Listele de licitațiune n'au fost ținute conform art. 543 și 545 proc. civ.

Listele de licitațiune nu au fost ținute conform art. 541 și 543 proc. civ. prin aceea că, după cum se vede, s'ar părea că una din liste a fost ținută de către d-l prim-președinte al tribunalului contrasemnata de portărel, când lista trebuia să fie ținută de portărei; pe de altă parte în lista ținută de primul grefier semnează pretinsul mandatar al Băncii Comerciale Române d-l avocat Trancu-Iași, semnând în această calitate fără ca să justifice cu ceva existența mandatului special cerut de lege conform art. 542, iar în lista ținută și semnată de d-l prim-președinte semnează ca adjudecator pur și simplu d-l Grigore Trancu-Iași. La această călcare a dispozițiunilor legale se adaugă și faptul de a nu se ști cine a cumpărat.

Considerând că nulitățile ce ar rezulta din iregularitatea ținerei sau întocmirii listelor de licitațiune, nefiind de ordine publică, nu pot fi propuse direct înaintea Curții de Casație, dacă nu au fost propuse discutate la instanța de fond;

Că așa fiind și cum în speță, din ordonanța de adju-

decare nu se constată că debitoarea-recurentă ar fi ridicat înaintea tribunalului vreă obiecțiune în legătură cu ținerea listelor și contrasemnarea lor de către ad-judecatară sau reprezentanții acesteia, obiecțiunea ridicată astăzi, în această privință, direct la Inalta Curte devine inadmisibilă, iar motivul de casare a fi respins ca nefondat;

Că dar, motivul IV de casare se respinge.

Văzând motivul V de recurs :

V. — Am făcut declarațiune de conversiune și prin urmare urmărirea nu mai poate continua, eu beneficiind de dispozițiunile acestei legi.

Am făcut declarațiune de conversiune după cum dovedesc cu certificatul nr. din 1934 al Trib. Covurlui s. I-a. Această cerere făcută în termen util face ca execuțiunea exercitată oricum ar fi considerată ea să nu poată produce vreun efect considerându-se ca neexistentă, ea având dreptul a beneficia de dispozițiunile de favoare ale legii din 7 Aprilie 1934. Ca consecință a acestui fapt urmează că întreaga executare să fie considerată ca fără ființă, rămânând a fi supusă avantajelor și obligațiunilor din legea de lichidare a datoriilor urbane care este obligatorie atât pentru mine, dar și pentru creditoarea mea.

Având în vedere că, prin acest motiv, debitoarea pretinde că intrând în prevederile legii pentru lichidarea datoriilor din 7 Aprilie 1934, executarea trebuie considerată ca fiind fără ființă și ca urmare ordonanța de adjudecare să fie desființată;

Considerând că din art. 68 din legea pentru lichidarea datoriilor rezultă că beneficiul acestei legi, în ce privește modul de lichidare a creanțelor, poate fi opus creditorului pentru prima dată și direct la Inalta Curte, pe calea unui motiv de recurs special și conformându-se cerințelor legii, numai în cazul când la promulgarea menționatei legi ordonanța de adjudecare era pronunțată și instanța de urmărire desezisată astfel de cercetarea pricinii;

Considerând că, în ce privește celelalte cazuri, când la promulgarea legii urmărirea era în curs înaintea instanței de fond sau, este pornită ulterior, debitorul este obligat, în conformitate cu dispozițiunile alin. I al art. 68 și principiilor de drept, să facă propunerea referitor la invocarea aceluși beneficiu, care de altfel constituie o apărare în fond înaintea instanței de urmărire, căci numai așa poate fi primit să critice ulterior pe calea recursului hotărîrea instanței de fond dată cu privire la acea propunere;

Considerând că astfel fiind, în speță, întru cât din lucrările cauzei și ordonanța de adjudecare se constată că la promulgarea legii din 7 Aprilie 1934, urmărirea în cestiune era pendentă înaintea tribunalului și că debitoarea n'a invocat atunci beneficiul acestei legi, în ce privește modul de lichidare al creanței executate, urmează a vedea și decide că astăzi nu mai este în drept a invoca direct înaintea Inaltei Curți acel beneficiu iar motivul de casare a fi respins ca nefondat;

Pentru aceste motive, Curtea respinge recursul, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. II-a

Audiența dela 1 Octombrie 1935

Președenția d-lui CONST. GH. RĂTESCU, preșident

Elena G. Măngiulea și a. cu Neaga Sbârcea și a.

Decizia civilă nr. 1071 Dosar nr. 8854/931

Legea conversiunii. Renunțare la recurs înserată în actul de ipotecă. Interes privat. Nu atinge nici ordinea publică, nici bunele moravuri. Renunțare care privește drepturi născute prin legi ce vor interveni în viitor. Nevalabilitate.

Ordonanța de adjudecare. Recurs introdus în termen. Motiv special de desființare. Condițiuni. Art. 68 din legea pentru reglementarea datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934.

1. — *Achiesarea expresă la un act, ca și renunțarea expresă la exercitarea eventuală a căilor de atac, sunt acte voluntare, judiciare sau extra judiciare, cărora li se aplică principiul libertății convențiunilor, cu singura restricțiune să nu atingă ordinea publică sau bunele moravuri.*

Noțiunea de ordine publică cuprinde în afară de legile de drept public și legile aparținând dreptului privat, cari sunt motivate pe considerațiunile unui interes general, ce ar putea fi compromis dacă s'ar recunoaște particularilor dreptul de a împiedica aplicațiunea legii.

Prin urmare, atunci când este în discuțiune un interes pur privat al părților capabile de a contracta referitor la chestiuni patrimoniale care în niciun caz nu poate veni în conflict cu vreun interes general, renunțarea anticipată la recurs înserată într'un act de ipotecă, trebuie recunoscută ca valabilă și producătoare de efecte juridice.

În ce privește întinderea renunțării la recurs ea trebuie să-și producă efectele numai la drepturile părților recunoscute prin legile existente la data contractării, iar nu și la drepturile născute prin legile ce vor interveni în viitor și pe cari în niciun mod părțile nu le-au putut avea în vedere.

2. — *Potrivit art. 68 din legea lichidării datoriilor din 7 Aprilie 1934, ordonanțele de adjudecare în contra cărora există recurs introdus în termen se vor declara desființate de Curtea de Casație, în urma cererei debitorului formulată sub forma unui motiv special de casare, dacă debitorul recurent face dovada că intră în prevederile legii și a făcut declarație de asanare în termen, în cazul când legea cere o asemenea declarație.*

S'au ascultat recurenții Elena G. Măngiulea și G. Măngiulea prin d-l avocat Stan Ionescu, și intimatele Neaga Sbârcea și Vasilica Dima prin d-l avocat Ștefan Stroe.

Curtea,

Asupra incidentului de inadmisibilitatea recursului bazat pe renunțarea dată de recurenți prin actul de ipotecă :

Având în vedere că, într'adevăr, prin actul de împrumut ipotecar autentificat la nr. 1888 din 1928 de Tribunalul Brăila s. I-a, aflat în dosarul de urmărire, recurenții Elena și Gheorghe Măngiulea, în calitate de debitori, au declarat că în cazul unei executări silită dânsii renunță la dreptul de recurs ce li se va da contra ordonanței de adjudecare;

Considerând că, în principiu, părțile litigante, prin achiesarea la hotărîrea dată, pot să renunțe la exercitarea căilor de atac stabilite de lege în folosul lor;

Considerând că achiesarea *implicită* la o hotărîre prin neexercitarea dreptului de atac, ca și achiesarea *tacită*, în cazul în care părțile fac sau lasă a se face acte din cari poate rezulta în mod necesar intențiunea lor de a renunța la atacarea unei hotărîri și care achiesare, pentru apel, este reglementată de dispozițiunile art. 317 proc. civilă, nu pot avea loc decât după pronunțarea hotărîrii, ceea ce rezultă din natura și scopul unor atari moduri de achiesare precum și din dispozițiunile codului de procedură referitoare la ele;

Având în vedere, însă, că o renunțare *expresă* la exercitarea unei căi de atac, în lipsa unei reglementări contrare legale ori convenționale, poate avea loc prin declarațiunea părților capabile a contracta și în cursul instanței când litigiul se găsește încă pendinte și deci mai înainte de pronunțarea hotărîrii și chiar prin stipulațiunea unei clauze înserate, fie cu ocazia contractării, fie printr'un act posterior contractării dar anterior introducerii unei acțiuni în justiție, deoarece atari renunțări exprese, prin natura lor, nu exclud posibilitatea unor manifestări de voință în modurile arătate;

Că, într'adevăr, dreptul la renunțare este recunoscut în baza principiului libertății convențiilor și întru cât, în genere, căile de atac sunt destinate a protegi interesele particulare ale părților contractante, urmează că achiesarea expresă la un act, ca și renunțarea expresă la exercitarea eventuală a căilor de atac sunt acte pur voluntare, judiciare sau extrajudiciare, căroră li se aplică principiile ce guvernează convențiunile în genere;

Având în vedere că, aplicând aceste principii, singura restricțiune la exercitiul acestor drepturi în lipsa unor dispozițiuni contrare, legale ori convenționale, trebuie să fie mărginită numai în ce privește chestiunile ce interesează ordinea publică și bunele moravuri și cari, prin derogare dela principiul enunțat, nu poate face obiectul unor convențiuni sau dispozițiuni particulare;

Având în vedere că în noțiunea de ordine publică se cuprind, în afară de legile de drept public, și legile aparținând dreptului privat, dar cari sunt motivate pe considerațiunile unui interes general care ar putea fi compromis dacă s'ar recunoaște particularilor dreptul de a împiedica aplicațiunea legii;

Având în vedere că, în speță, fiind în discuțiune un interes pur privat al părților capabile a contracta referitor la chestiuni patrimoniale care nici într'un caz nu poate veni în conflict cu vreun interes general, renunțarea anticipată la recurs înserată în convențiune trebuie să fie recunoscută în principiu ca valabilă și deci primitoare de efecte juridice, întru cât facultatea părților capabile de a renunța la căile de atac constituie pentru ele un drept și nu poate fi deci considerată ca o simplă formalitate de procedură cu caracter de ordine publică la care să nu se poată renunța;

Având în vedere că recunoscută fiind eficacitatea clauzei de renunțare anticipată la recurs înserată în contract, urmează a se fixa întinderea acestei clauze prin interpretarea voinței comune a părților, chestiune de fapt dar care constituind o excepțiune la admisibilitatea căii de atac, rezolvarea ei aparține tribunalului înaintea căruia este ridicată, deci și acestei instanțe pe baza principiului că judecătorul acțiunii este și judecător al excepțiunii;

Având în vedere că oricât de categorică și generală este declarațiunea de renunțare înserată în contract, to-

tuși, urmând recomandările date în interpretarea convențiilor, trebuie a se decide că o atare declarațiune nu s'a putut referi decât la ceea ce se pare cu puțință că părțile au avut sau au putut avea măcar în vedere la facerea ei și că deci renunțarea la recurs trebuie să și producă efectele numai la drepturile părților recunoscute prin legile existente la data contractării, iar nu și la drepturile născute prin legile intervenite ulterior și pe cari în niciun mod părțile nu le-au putut avea în vedere;

Considerând că, în speță, actul de ipotecă în care s'a înserat declarațiunea de renunțare a fost încheiat la 30 Aprilie 1928, dată la care nu interveniseră legile de asanare și în special legea lichidării datoriilor pe care se sprijină motivul special de casare, astfel încât pentru acest motiv recursul trebuie să fie considerat ca valabil, respingându-se deci incidentul de inadmisibilitate ridicat din partea intimatelor, în raport cu acest motiv care urmează a fi examinat în prealabil;

Pentru aceste motive, respinge ca nefondat incidentul de inadmisibilitate a recursului în raport cu motivul special de casare sprijinit pe legea lichidării datoriilor.

După aceasta

Deliberând,

Asupra incidentului privitor la forma motivului special de casare :

Considerând că, potrivit dispozițiunilor art. 68 din legea lichidării datoriilor, debitorul executat al cărui recurs este pendinte poate obține desființarea ordonanței de adjudecare în baza unui motiv special depus în acest scop, motiv care, însă, din cauza naturii lui particulare scapă regulei de formă prevăzută de art. 36 din legea Curții de Casație, deoarece el nu este decât o simplă cerere făcută de recurent pentru a i se recunoaște beneficiul acordat lui de art. 68 și pe care Inalta Curte este liberă să o ia în considerațiune din moment ce, ca în speță, partea arată anume textele ce îi sunt aplicabile și produce și dovezile în stabilirea calității sale de debitor urban sau agricol;

Că, astfel fiind, și acest al doilea incident este nefondat și deci cătă a se respinge;

Pentru aceste motive, respinge incidentul de mai sus.

In fond :

Asupra recursului introdus de Elena Gh. Mangiulea și Gh. Mangiulea împotriva ordonanței de adjudecare cu nr. 3061 din 1931 a Triunalului Brăila s. I-a, dată în urma vânzării silite, făcută de creditoarea lor Vasilița Dima :

Având în vedere că, în conformitate cu art. 68 al legii din 7 Aprilie 1934, recurenta Elena Gh. Mangiulea, debitoare ipotecară și proprietară a averii vândute la licitație, a depus un motiv special de casare prin care cere a se desființa suscitata ordonanță întru cât ar întruni condițiunile necesare pentru a i se recunoaște calitatea de debitoare agricolă sau urbană;

Considerând că legea în vigoare pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane prevede în art. 68, că ordonanțele de adjudecare în contra cărora există recurs introdus în termen se vor declara desființate de către Inalta Curte de Casație, în urma cererii debitorului formulată sub forma unui motiv special de casare, dacă debitorul recurent va dovedi că *intră în prevedea-*

rile legii și că a făcut în termen declarație de asanare, în cazul când legea cere o asemenea declarație;

Considerând că art. 30 de sub Cap. II al legii intitulat „Reglementarea datoriilor urbane” socotește drept debitori urbani și ca atari beneficiari ai dispozițiilor de asanare cuprinse în acest capitol, pe toți debitorii cetățeni români, proprietari de imobile urbane încă de la data de 18 Decembrie 1931, dacă veniturile lor sunt cele indicate la lit. B. alin. a sau b din art. 30, cu condițiunea, însă, ca datoriile acestor debitori să fie anterioare datei de 18 Decembrie 1931 (art. 31) și ca ei să fi făcut cuvenita declarație în termen de o lună dela publicarea legii (art. 36 comb. cu 8);

Considerând că, în specie, din actele depuse la dosar, așate în sprijinul motivului special de casare, rezultă că debitoarea Elena Gh. Mangiulea, a cărei cetățenie română este presupusă și de altfel se constată și din certificatul cu nr. 682 din 1935 al primăriei comunei Urleasca (jud. Brăila), este proprietară urbană a imobilului vândut la licitație, situat în Brăila, str. Griviței nr. 147, dinaintea de 18 Decembrie 1931 și că datoria pentru care a fost urmărită și executată este de asemenea anterioară acestei date, conform actului de împrumut ipotecar autentificat de Tribunalul Brăila s. I-a la nr. 1888 din 1928;

Că, tot astfel, din certificatul cu nr. 519 din 1934 eliberat de Serviciul de constatare al Circ. II-a Brăila se vede că imobilul în chestiune a fost înscris în roluri cu un venit anual brut de 22.000 lei, venit ce nu depășește cifra fixată de art. 30 lit. B. alin. a din lege, iar declarațiunea de asanare a făcut-o recurenta prin petițiunea adresată Tribunalului Brăila și înregistrată sub nr. 241 din 7 Mai 1934, deci în termenul legal;

Că, dar, dispozițiunile legii de lichidare fiind îndeplinite în cazul de față, recurenta Elena Gh. Mangiulea are a fi privită ca debitoare urbană, intrând ca atare în prevederile legii, de unde urmează că cererea formulată prin motivul special de casare este fondată și în consecință, admitându-se această cerere, ordonanța de adjudecare urmează a se desființa, potrivit cu art. 68 alin. IV din legea citată mai sus;

Pentru aceste motive, Curtea admite cererea făcută de recurenta Elena Gh. Mangiulea prin motivul special de casare formulat în recursul contra ordonanței de adjudecare cu nr. 3061 din 1931 a Tribunalului Brăila s. I-a și declară desființată această ordonanță de adjudecare.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. III-a

Audiența dela 7 Mai 1935

Președinte a d-lui D. G. LUPU, președinte

I. M. Barasch cu Regia Autonomă C. F. R.

Decizia nr. 829 Dosar nr. 1351/934

Perimare. Apel după casare de către Inalta Curte. Lăsare în nelucrare. Care este momentul de când curge perimarea? Dacă primirea adresei Inaltei Curți de re-investire a instanței de apel constituie un act de procedură. Soluțiune afirmativă. Art. 257 pr. civ., art. 326 alin. 5 pr. civ., art. 52 din legea Curții de Casație.

1. — Potrivit art. 326 alin. 5 pr. civ. președintele instanței de apel nu poate da termen pentru judecarea unui apel decât după primirea și înregistrarea lui și după plata taxelor de citație.

Când este vorba de rezezisare a instanței după casare actul echivalent cu petiția de apel este adresa de investire a Inaltei Curți, fiindcă până la sosirea acestui act președintele nu ar putea dispune și nici partea a plăti taxele de citare în vederea fixării termenului.

2. — Art. 52 din legea organică a Inaltei Curți dispunând că după casare apelul se judecă de o altă secție a tribunalului a căruia sentință s'a casat, acolo unde instanța are mai multe secții, nici partea nu poate cere și nici președintele nu poate dispune plata citațiilor și acordarea de termen înainte de sosirea dosarului, fiindcă nu se poate ști care secție va fi prin repartitie investită cu judecarea din nou a apelului.

3. — Art. 257 pr. civ. dispune că perimarea se va admite dacă partea interesată a lăsat să treacă doi ani în materie civilă și 1 an în materie comercială, dela cel din urmă act de procedură, care este orice dispoziție ce o încuvințează judecătorul în cercetarea pricinii.

Momentul de când urmează deci a curge termenul de perimare este cel de investire a tribunalului prin adresa Inaltei Curți, iar nu momentul când s'a pronunțat decizia Inaltei Curți, deoarece datorită procedurii speciale de sezișarea instanței după casare prin investirea din oficiu, primirea adresei Inaltei Curți constituie un adevărat act de procedură, în sensul alin. 2 al art. 257 proc. civ.

S'a ascultat recurentul prin d-l avocat Moga, iar Regia Autonomă C. F. R. prin d-l avocat Bobeanu.

Curtea,

Asupra recursului de față:

Având în vedere sentința Tribunalului Botoșani cu nr. 79 din 18 Martie 1934 prin care s'a admis cererea făcută de Regia Autonomă a C. F. R. declarându-se perimat apelul introdus de I. M. Barasch în contra cărții de judecată nr. 10 din 1928 a Judecătoriei mixte Hârlău;

Că pentru a hotărî astfel tribunalul motivează că cel din urmă act de procedură dela care începe a curge perimarea trebuie să fie un act cu caracter contradictor;

Că în speță fiind vorba de o decizie de casare cu trimitere a Inaltei Curți și de adresa de investire a instanței de fond, ultimul act de procedură cu caracter contradictor nu poate fi decât deciziunea de trimitere a Inaltei Curți, iar nu adresa de investire care nu constituie decât un act de administrație interioară a justiției;

Că din moment ce instanța de fond fusese investită prin casare cu judecarea din nou a procesului, partea nu trebuia să aștepte trimiterea dosarului la tribunal ci era obligată să ceară fixarea de termen cu plata taxelor de citație pentru a întrerupe curgerea termenului de primare;

În contra acestei sentințe I. M. Barasch a făcut recursul de față;

Văzând motivul I și II de recurs în cuprinderea următoare :

I. — Violarea art. 257 pr. civ.

Pentru ca să opereze perimarea, în virtutea acestui text, trebuie ca partea interesată să fi lăsat din neglijență să expire termenul legal (unul sau doi ani). Prin urmare, nu poate fi vorba de perimare, când nerespectarea formalităților de continuare a procesului se datorește unei împrejurări de forță majoră, neimputabilă părții. În speță, între 13 Noembrie 1931

și 21 Octomvrie 1932, dosarul s'a aflat la Inalta Curte, pentru redactarea și semnarea deciziei și îndeplinirea formalităților de reinvestire a instanței de fond cu judecarea din nou a procesului.

Toate aceste operațiuni făcându-se din oficiu, orice diligență din partea mea era imposibilă și chiar interzisă.

Întârzierea dosarului la Inalta Curte a fost deci pentru mine o împrejurare de forță majoră, care a încetat tocmai la 25 Octomvrie 1932, când dosarul a sosit la instanța de fond. Prin urmare, numai dela această ultimă dată înainte se putea vorbi de o neglijență din partea mea și putea curge termenul de perimare. Instanța de fond, făcându-l să curgă dela data deciziei de casare a Inaltei Curți, a violat art. 257 pr. civ.

II. — Violarea art. 326 pr. civ., 52 din legea Curții de Casație, exces de putere, și nemotivare.

Dar instanța de fond mai arată, pentru a-și justifica soluția, că subsemnatul ași fi putut cere tribunalului un termen „chiar mai înainte de revenirea dosarului” și că, nefăcând-o, ași fi comis o neglijență. Prin acest considerent, tribunalul violează art. 326 alin. 5 pr. civ., după care prezidentul unei instanțe de apel nu poate fixa termen decât numai după ce a primit apelul și a ordonat înregistrarea lui, adică numai după ce a fost formal investit cu judecarea afacerii. În urma casării, prezidentul instanței de trimitere nu poate lua nicio măsură mai înainte de a fi primit dosarul, împreună cu adresa Inaltei Curți care-l investește din nou cu judecarea recursului.

Dar fixarea unui termen mai înainte de sosirea dosarului la instanța de trimitere este o imposibilitate și față de art. 52 din legea Inaltei Curți, care cere ca noua judecată să se facă de o altă secție a instanței de fond. Până la sosirea dosarului și repartizarea lui, partea nu poate ști căreia secții să se adreseze.

În orice caz, tribunalul comite un exces de putere și o nemotivare, fiindcă nu arată textul de lege care ar autoriza pe președintele instanței de fond să ia vreo măsură (de exemplu, fixarea unui termen) mai înainte de a i se fi înaintat și repartizat dosarul și ordinul de judecare din nou a afacerii.

Având în vedere că prin aceste motive recurentul susține că s'a violat art. 257 pr. civ., 326 pr. civ. și 52 din legea Curții de Casație, s'a săvârșit un exces de putere și nemotivare. Recurentul arată că instanța impută părții o neglijență acolo unde nu este în realitate decât un caz de forță majoră, deoarece nu se poate învinovăți partea pentru faptul că dosarul a stat la Inalta Curte dela 13 Noemvrie 1931 — când s'a pronunțat decizia — până la 25 Octomvrie 1932, când a sosit dosarul la instanța de fond;

Că termenul de perimare trebuie să curgă dela data când tribunalul a fost investit prin adresa Inaltei Curți cu judecarea din nou a apelului. Că nu poate constitui o neglijență faptul că apelantul nu a cerut termen și nu a plătit taxele de citații înainte de sosirea dosarului, deoarece fără adresa de investire a Inaltei Curți nu se putea fixa termen și achita taxele de citație, iar până în acel moment la o instanță apelativă cu mai multe secții nici nu se poate ști care secție va fi investită cu judecarea din nou a apelului;

Considerând că potrivit art. 257 proc. civ. perimarea se va admite dacă partea interesată a lăsat să treacă doi ani în materie civilă — un an în materie comercială — dela cel din urmă act de procedură, iar în

aliniatul următor se precizează care este cel din urmă act de procedură, stabilindu-se în termeni generali și fără nicio restricție că actul de procedură este orice dispozițiune ce o încuviințează judecătorul în cercetarea pricinei;

Că prin urmare, în spiritul legii este că numai dela ultima dată când judecătorul a intervenit oricum în cercetarea pricinei urmează a se considera partea interesată că a înțeles a părăsi instanța, căci numai pe ideea de părăsire a instanței se bazează perimarea;

Că dacă acesta este principiul diriguitor în determinarea momentului de când urmează a curge perimarea, făcând aplicarea acestui principiu la speță urmează a se vedea dacă acel moment îl constituie decizia de casare a Inaltei Curți cu trimitere sau primirea de către președintele instanței apelative, a adresei Inaltei Curți prin care instanța este investită cu judecarea din nou a apelului;

Că pentru a se hotări că decizia Inaltei Curți constituie ultimul act de procedură dela care trebuie să curgă termenul de perimare, ar urma ca intervalul de timp scurs dela pronunțarea deciziunii de trimitere și până la sosirea dosarului conținând această decizie, la instanța de fond să fie imputabil părții; că însă în timpul necesar redactării deciziei, lucrările următoare fiind în funcție de activitatea interioară a Inaltei Curți și neputând fi în niciun caz influențate de eventuale diligențe ale părții, toate aceste lucrări urmând a fi efectuate din oficiu, urmează că ultimul act de procedură nu poate fi reprezentat de către decizia de trimitere;

Că este inexact a se susține că primirea de către președintele instanței a adresei de investire cu judecarea din nou a apelului după casare ar constitui numai un act de administrație interioară a justiției, deoarece datorită procedurii speciale de sezișarea instanței după casare prin investirea din oficiu, primirea adresei Inaltei Curți constituie un adevărat act de procedură în sensul aliniatului II al art. 257 proc. civ. și numai din acel moment partea poate să procedeze la efectuarea diligențelor necesare judecării procesului;

Considerând că potrivit art. 326 alin. V proc. civ. președintele instanței de apel nu poate da termen pentru judecarea unui apel decât după primirea și înregistrarea lui și după plata taxelor de citație;

Că în speță fiind vorba de o rezezișare a instanței, actul echivalent cu petiția de apel fiind adresa de investire a Inaltei Curți, până la sosirea acestui act președintele nu ar putea dispune și nici partea plăti taxele de citare în vederea fixării termenului;

Că art. 52 din legea organică a Inaltei Curți dispunând că după casare apelul se judecă de o altă secție a tribunalului a căruia sentință s'a casat, acolo unde instanța are mai multe secții nici partea nu poate cere și nici președintele nu poate dispune plata citațiilor și acordarea de termen înainte de sosirea dosarului, întru cât nu se poate ști care secție va fi prin repartitie investită cu judecarea din nou a apelului;

Că judecând și hotărînd altfel tribunalul a pronunțat o sentință casabilă astfel că ambele motive fiind fondate urmează a fi admise și a se casa sentința recurată;

Iar în fond, întru cât chestiunile de fapt sunt constante, iar prin considerentele deciziei s'a stabilit că momentul de când urmează a curge termenul de primare este cel de investire a tribunalului prin adresa înaltei Curți, adică 25 Octombrie 1931, întru cât dela acea dată și până la data de 16 Iunie 1933 când intimata ceruse primarea apelului, a trecut mai puțin de un an, cererea de primare este nefondată și urmează a fi respinsă;

Văzând și cererea de cheltueli de judecată și apreiind;

Pentru aceste motive, Curtea admite recursul, ca-sează, iar în fond respinge cerere de primare.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. III-a

Audiența dela 14 Iunie 1935

Președinția d-lui D. G. LUPU, preșident

Ministerul Muncii cu Solomon Șur și a.

Decizia nr. 1106 Dosar 1650/934

Ministere. Cum se îndreaptă acțiunile intentate contra lor. Cum se citează. Art. 10 din legea de organizare a ministerelor din 1929. Legea contabilității publice. În ce condițiuni autoritatea tutelară răspunde de angajările autorităților în subordine tutelate. Art. 79 și 86 din legea contabilității publice.

1. — *Din cuprinsul art. 10 din legea de organizare a ministerelor din 2 August 1929 rezultă categoric că ministerele nu au altă calitate decât aceea de a reprezenta Statul, ceea ce înseamnă că ele, deși neavând personalitate juridică distinctă, sunt instituite de lege ca mandatare ale Statului, și nu mai este nevoie să fie citate ca reprezentante ale Statului, ci este de-ajuns să se citeze ministerul respectiv, de a căreia activitate depinde actul Statului ce se deduce în judecată.*

Prin urmare, este suficient simpla citare a ministerului, fără a se mai face mențiunea că sunt citate și ca reprezentante ale Statului.

2. — *Potrivit art. 79 din legea contabilității publice nu se poate face niciun angajament de către o autoritate fără un credit prealabil deschis, iar conform art. 86, toate contractele din cari isvorăște pentru Stat o cheltuială trebuie încheiate pe bază de licitație publică.*

Prin urmare, când Ministerul Sănătății este condamnat să plătească o furnitură angajată direct de un spital fără îndeplinirea acelor formalități din sus zisa lege, iar instanța de fond argumentează că l-a ținut responsabil pe minister de gestiunea spitalului deoarece are rolul de comitent față de el, prin aceasta a violat textele de lege de mai sus.

S'a ascultat recurentul prin d-l avocat S. Avramescu, lipsind intimatii.

Curtea,

Asupra recursului de față;

Având în vedere sentința Tribunalului Lăpușna s. III-a nr. 75 din 10 Martie 1934 prin care s'a respins ca nefondat apelul făcut de Statul Român reprezentat prin Ministerul Muncii, Sănătății și Ocrotirilor Sociale, menținându-se dispozitivul cărții de judecată cu nr. 492 din 6 Iulie 1933, prin care s'a admis acțiunea intentată de Solomon Șur, Abraham Ripsman și Idel

Berman, obligându-se numitul intimat să plătească reclamanților suma de lei 25-186, cu cheltueli de judecată;

Că pentru a hotări astfel, tribunalul a considerat ca fiind bine citat Ministerul Sănătății, Muncii și Ocrotirilor Sociale fără a fi nevoie să fie citat în cauză Statul Român; că în ceea ce privește fondul procesului, tribunalul constată că existența creanței reclamanților față de intimat este dovedită prin chiar recunoașterea reprezentanților Spitalului Central Chișinău, de a căruia gestiune ministerul intimat trebuie să răspundă;

În contra acestei sentințe Statul Român reprezentat prin Ministerul Sănătății a făcut recursul de față, susținut pe două motive;

Având în vedere că prin motivul I de casare recurentul se plânge de exces de putere, violarea art. 10 din legea de organizare a ministerelor din 1929 și greșita legare a instanței de către intimat, prin aceea că ministerele nu au personalitate juridică potrivit menționatei legi, această personalitate aparținând numai Statului, care singur poate fi citat în instanță;

Considerând că art. 10 din legea de organizare a ministerelor din 2 August 1929 prevede în primul alineat că ministerele reprezintă interesele generale ale Statului, ce le sunt atribuite prin această lege. Ele n'au personalitate juridică proprie, pot totuși sta în justiție și încheia acte juridice în numele Statului și pentru Stat;

Considerând că acest text de lege este categoric în sensul că ministerele nu au altă calitate decât aceea de a reprezenta Statul, ceea ce înseamnă că ele fiind instituite prin lege ca mandatare ale Statului, nu mai este nevoie să fie citate ca reprezentante ale Statului ci este suficient să se citeze ministerul respectiv, de a căreia activitate depinde actul Statului ce se deduce în judecată;

Considerând că dacă citatul text prevede că ministerele n'au personalitate juridică proprie, aceasta nu înseamnă că ele trebuie citate în justiție ca reprezentante ale Statului, ci după cum se lămurește în expunerea de motive a numitei legi, trebuie a se înțelege că prin această dispoziție legiuitorul a vroit să înlăture conflictele juridice dintre diferite ministere, conflicte de natură a scădea prestigiul Statului și cari au făcut să se prevadă în lege că ministerele nu au personalitate juridică proprie, ci reprezintă interesele generale ale Statului ce le sunt atribuite prin lege;

Că deci motivul de casare nu este fundat și urmează a fi respins;

Văzând motivul II de recurs în cuprinderea următoare :

Exces de putere, violarea art. 86 comb. cu art. 79 din legea contabilității publice și a principiilor în materie de solidaritate, greșita aplicare a principiilor din dreptul comun în materie de drept public.

Tribunalul își motivează soluția pe considerentul că Spitalul Central din Chișinău este o instituție care lucrează sub ordinele, ascultarea și privegherea Ministerului Muncii Sănătății și Ocrotirilor Sociale este deci prepusul acestui minister care la rândul său reprezintă Statul.

Tribunalul face o greșită aplicare a acestor principii — întru cât ele nu-și pot avea aplicația în dreptul public administrativ, unde raporturile dintre particulari și autorități

publice sunt cărmuite de legi speciale care impun anumite forme și garanții.

În adevăr, eroarea de drept pe care o face tribunalul este că deși constată că Spitalul Central lucrează sub ordinele și privegherea Ministerului Muncii, Sănătății și Ocrotirilor Sociale, deci implicit recunoaște că nu are personalitate juridică proprie — ajunge totuși la concluzia că deși ministerul nu și-a exercitat dreptul de control și nu și-a dat aprobarea pentru facerea cumpărăturilor dela intimata — el poate fi ținut să răspundă și să plătească aceste cumpărături, — ceea ce poate fi adevărat în materie de drept comun, însă nu în materie de drept public și administrativ, unde se aplică a te norme și legi speciale.

În adevăr, Spitalul Central nu are personalitate juridică proprie, și nu poate face acte de gestiune cu caracter autonom, și toate actele sale, inclusiv actele de gestiune bănească, sunt supuse cenzurii și aprobării autorității tutelare — în speță Ministerul Muncii, Sănătății și Ocrotirilor Sociale.

În speță este vorba de o cumpărătură făcută direct de spital, or, spitalul ca orice autoritate publică nu putea să contracteze decât cu aprobarea prealabilă a Ministerului Muncii, Sănătății și Ocrotirilor Sociale și cu respectarea art. 70 și 86 din legea contabilității publice care prevăd că toate contractele din care isvorăște un venit sau o cheltueală pentru Stat, trebuie încheiate pe bază de licitație publică; în speță nu numai că intimata nu a dovedit că s'au făcut aceste formalități prealabile, dar nici nu face dovada că s'au respectat dispozițiunile art. 79 care prevede deschiderea unui credit din care să se facă angajările și plata unor asemenea cumpărături. Mai mult, nefiind nici dovedită participarea în vreun mod oarecare a ministerului, — care nici nu are vreun raport cu intimată — fie pe bază de contract, fie pe bază de aprobare dată ca instituție tutelară, tribunalul obligă la plata solidară ministerul împreună cu ceilalți părți.

Este inadmisibilă această solidaritate la care numai cu exces de putere am fost obligat întru cât solidaritatea nu se prezumă și ea nu poate, după toate principiile de drept, să rezulte decât din contract sau dela lege, ceea ce nu este în speță.

Având în vedere că prin acest motiv, recurentul se plânge de exces de putere, violarea articolului 86 comb. cu art. 79 din legea contabilității publice și a principiilor în materie de solidaritate, cu greșita aplicare a principiilor din dreptul comun în materie de drept public, deoarece raporturile dintre particulari și autoritățile publice sunt cărmuite de legi speciale ce le impun anumite forme și garanții; că Spitalul Central nu are personalitate juridică și nu poate face acte de gestiune cu caracter autonom; că spitalul nu putea contracta nicio furnitură fără aprobarea ministerului și fără respectarea art. 79 și 86 din legea contabilității publice, dovediți ce nu au fost efectuate în cauză;

Având în vedere că din sentința recurată rezultă că Spitalul Central Chișinău a contractat mai multe furnituri dela reclamant, pe cari neachitându-le a ocazionat litigiul de față, în care Ministerul Sănătății a fost chemat să răspundă în numele Statului Român și pentru datoria contractată de acel spital;

Considerând că, potrivit art. 79 din legea contabilității publice, nu se poate face niciun angajament fără un credit prealabil deschis, iar art. 86 prevede că toate contractele din cari isvorește pentru Stat o cheltueală trebuie încheiate pe bază de licitație publică;

Având în vedere că în speță recurentul a fost condamnat să plătească o furnitură angajată direct de

Spitalul Central Chișinău cu reclamanții, tribunalul respingând în considerentele sentinței sale aplicarea menționatei texte pe considerentul că ministerul joacă rolul de comitent față de Spitalul Central, trebuind să răspundă astfel de gestiunea sa;

Că însă legea contabilității publice fiind o lege de ordine publică, dispozițiunile sale nu au caracter de obligativitate pentru toate angajările de cheltueli ale Statului, orice derogare fiind lovită de nevalabilitatea obligației în ceea ce privește angajarea Statului;

Că condamnarea Ministerului Sănătății de către tribunal făcându-se prin desconsiderarea dispozițiilor sus arătatei texte de lege, tribunalul a pronunțat o sentință casabilă;

Că deci motivul de casare fiind întemeiat, urmează a fi admis iar sentința tribunalului a fi casată;

Pentru aceste motive, Curtea admite recursul, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. III-a

Audiența dela 17 Septembrie 1935

Președinte d-lui C. CRĂCIUNESCU, consilier

Banca Ardeleană și Casa de economii S. A.
cu Fabrica de rame S. A.

Decizia nr. 1404 Dosar nr. 2991/933

Dobânzi de întârziere. În ce condițiuni trebuie acordate de instanțele judecătorești. Dobânzi convenționale. Art. 859 și 861 cod. civ.

Dobânzile de întârziere recunoscute de lege și acordate de instanțele judecătorești prin hotărârile ce le dau, constituind o bonificare a pagubei încercate de creditor prin întârzierea plății de către debitor, ele nu se pot adjuca creditorului decât cu condiția ca creditorul să fi suferit o pagubă din cauza întârzierii plății. De aci rezultă că, creditorul care reclamă în justiție o atare dobândă trebuie să facă în prealabil dovada atât a împrejurării că debitorul este în întârziere cu plata cât și că a suferit o pagubă din cauza întârzierii plății, elemente în lipsa cărora, acordarea dobânzilor de întârziere nu poate fi considerată justificată.

Aceste norme își găsesc aplicațiunea și în cazul când părțile au stipulat o dobândă peste cea admisă de lege.

Prin urmare când instanța de apel acordă intimatului dobânzi legale fără să stabilească în prealabil că recurenta era în întârziere cu plata sumei, că a suferit o pagubă din cauza acestei întârzieri și cari erau dobânzile uzuale sau convenite de părți, doilează art. 859 și 861 cod. com.

S'a ascultat recurenta Banca Ardeleană și Casa de Economii, S. A., prin d-l avocat Bordeaux, în recursul făcut contra deciziunii Curții de Apel Timișoara s. II-a nr. C. II. 962/19/1932, și intimata firmă Fabrica de Rame, S. A., prin d-l avocat Littman.

Curtea,

Având în vedere că din deciziunea atacată cu recurs se constată că intimata firmă Fabrica de Rame S. A. a chemat în judecată pe recurenta Banca Ardeleană și Casa de Economii din Cluj sucursala Arad a fi obligată să-i elibereze suma de lei 434.833 în schimbul libelului de depunere cu nr. 54.664, care se găsește în posesiunea sa, și Tribunalul Arad s. III-a prin sentința nr. C. 3000/4/1931 a respins acțiunea cu 10.000 lei cheltueli de judecată;

Că intimata a făcut apel și a cerut în subsidiar, cerere la care a aderat și recurenta, că aceasta din urmă să fie obligată a depune în depozit judecătoresc suma ce o deține, în schimbul eliberării libelului de depunere ce se găsește în mâna sa, iar Curtea de Apel Timisoara reformând sentința tribunalului a admis acțiunea în sensul că a obligat pe recurentă să consemneze în depozit judecătoresc suma de 434.836 lei, cu dobânzile legale dela 20 Noemvrie 1931, pe lângă obligațiunea concomitentă a intimatei să predea recurentei spre anulare livretul de depunere nr. 54664, compensând cheltuelile de judecată în prima instanță și în apel;

Că pentru a da această soluție Curtea de apel stabilește că livretul de depunere cu nr. 54664 aparține Juditei Weinberg contra căreia firma, Casa de Păstrare Pecica S. A., în calitate de creditoare urmăritoare a obținut execuție de asigurare pentru o creanță de circa 285.959 lei asupra sumei de lei 340.000 pe care numita debitoare o avea în depozit la recurenta; că execuțiunea de asigurare în urma cererei creditoarei urmăritoare a fost afectată prin ordonanța nr. 5615 din 1929 din 1 August 1930 de către șeful portărel al Tribunalului Arad, ordonanța fiind comunicată recurentei la acea dată; mai constată că ulterior intimata care deținea libelul de depunere în baza unei cesiuni, prin scrisoarea din 2 Noemvrie 1931, conform clauzelor din libel a denunțat depozitul cerând liberarea banilor în termen de abdicere de 15 zile, iar recurenta invocând poprirea efectuată în favoarea numitei creditoare urmăritoare, a refuzat eliberarea sumei din libel;

Considerând că față de aceste stabiliri necontestate de părți, Curtea de apel motivează în drept că Casa de Păstrare Pecica, în calitate de creditoare urmăritoare, făcând verosimil atât existența creanței debitoarei Juditei Weinberg cât și a împrejurării că creanța îi aparține acesteia, poprirea a fost legal efectuată asupra depunerii numitei debitoare, iar recurenta în calitate de debitoare a urmăritei Juditei Weinberg, fiind încunostiințată despre poprirea creanței acesteia, nu putea să elibereze depozitul, ci urma să depună suma din litigiu în depozit judecătoresc, ce însă nu a fost cerut de părți în fața primei instanțe, ci numai în apel;

Având în vedere că prin motivul II de recurs se invocă rea aplicare a dispozițiilor legale relativ la dobânzi în cazurile când în sarcina părții nu se poate stabili vreo întârziere, săvârșită de Curtea de apel prin aceea, pe de o parte, că a obligat pe recurentă la plata dobânzilor legale dela 20 Noemvrie 1931, fără a stabili dacă este în întârziere în executare, iar, pe de altă parte, că a obligat-o la plata de dobânzi legale, iar nu convenționale sau uzuale cari variau din timp;

Considerând în adevăr că dobânzile de întârziere recunoscute de lege și acordate de instanțele judecătorești prin hotărârile ce le dau, constituind o bonificare a pagubei încercate de creditor — prin întârzierea plății a unei sume datorite de către debitor, o atare dobândă nu poate fi adjudecată creditorului decât atunci când dânsul de fapt suferă vreo pagubă din cauza întârzierii cu plata, de unde urmează că creditorul care reclamă în justiție o atare dobândă, trebuie să facă dovada în prealabil atât a împrejurării că debitorul este în întârziere cu plata cât și a pagubei suferite de dânsul prin întârzierea plății, elemente în

lipsa cărora acordarea dobânzilor de întârziere nu poate fi considerată ca nejustificată, deoarece este de principiu că orice pagubă necesită de a fi dovedită, cuantumul ei determinându-se după timpul păgubirii;

Considerând că deși este exact că dobânzile de întârziere nu pot fi altele decât cele fixate prin lege, nu mai puțin însă este adevărat, că această normă și principiu general își găsește aplicațiunea numai în cazul când părțile nu au convenit o dobândă mai mică sau au stipulat o dobândă peste cea admisă de lege;

Că însă atunci când părțile au convenit în mod legal o dobândă mai mică decât cea fixată prin lege, cel păgubit nu poate pretinde și valorifica în fața justiției, decât dobânzile stipulate de comun acord, ca urmare a principiului edictat de art. 859, 861 cod. civ., potrivit căruia convențiunile legal încheiate între părți au putere de lege;

Că în asemenea condițiuni și întru cât Curtea de Apel a acordat intimatei dobânzi legale fără a stabili în prealabil că recurenta era în întârziere cu plata sumei din libelul de depunere, precum și cari erau dobânzile uzuale sau cele convenite de părți în timpul păgubirii, motivul II de casare este întemeiat;

Considerând că motivul III de recurs bazat pe violarea art. 427, 428 proc. civ., prin aceea că Curtea de apel a compensat cheltuelile de judecată de prima și a doua instanță, este neîntemeiat, deoarece recurenta în parte câștigând, iar în parte pierzând procesul, Curtea de apel, potrivit art. 426 proc. civ., în mod legal a compensat acele cheltueli, fără a viola textele invocate în acest motiv, cari în speță nu pot avea aplicațiune;

Că așa fiind recursul urmează a fi admis pentru motivul II și a se casa cu trimitere deciziunea Curții de apel în acest punct respingându-se motivul III, fără a se examina motivul I de recurs care nu numai că nu a fost susținut și dezvoltat de procuratorul recurentei dar nici nu s'a referit la el;

Pentru aceste motive, Curtea admite recursul, etc

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. III-a

Audiența dela 11 Octomvrie 1935

Președinția d-lui D. GH. LUPU Președinte

*Banca Vulturul prim av. Aex. Velescu cu S. Bucurenciu
prim av. Meicu*

Decizia nr. 1602 Dosar 3210/933

Societate anonimă. Mandat. Durată și valabilitate. Dreptul administratorilor de a delega reprezentarea în justiție. Procura dată de administratori rămâne valabilă chiar după încetarea puterilor administratorilor cât timp societatea există și nu revocă mandatul dat de foștii administratori.

Administratorii unei societăți anonime nu pot înstreina dreptul de semnătură, dar pot delega anumite părți din atribuțiunile lor; astfel dreptul de a reprezenta în justiție societatea poate fi delegat unui avocat.

Curtea,

Având în vedere că din deciziunea atacată cu recurs se constată că în fața Curții de Apel Societatea Vulturul a cerut perimarea apelului făcut de Simion Bucurenciu, iar în contra acestei cereri numitul apelant a ridicat incidentul că petițiunea de perimare este semnată de o persoană fără calitate, fiindcă procura pe

baza căreia avocatul Alex. Popescu a semnat și introdus cererea de perimare la data de 12 Noemvrie 1932, a fost dată de două persoane, cari la această dată nu mai aveau calitatea să dea procură, întru cât, posterior eliberării procurei, ei nu mai figurau în consiliul de administrație și, în afară de aceasta, de nicăieri nu rezulta că acele două persoane din consiliul de administrație, cari au dat procura, puteau să transmită dreptul de a semna pentru societate către alte persoane printr-o simplă procură fără formalitatea votului consiliului de administrație;

Că petiționara societate Vulturul a cerut respingerea incidentului, susținând că este tardiv, pentru că nu a fost ridicat la primul termen și, în orice caz, avocatul Al. Popescu a avut calitatea să facă cererea în numele societății, deoarece pârîtul apelant nu a făcut cu nimic dovada că persoanele ce l-au împuternicit, un mai fac parte din consiliul de administrație și că perimarea neavând un termen fatal ea poate fi ratificată;

Că însă Curtea de apel nu a admis această susținere a societății petiționare, a admis incidentul și prin consecință a anulat cererea de perimare ca fiind semnată de o persoană fără calitate, motivând că avocatul Al. Popescu, care a semnat și introdus cererea de perimare în numele societății la 12 Noemvrie 1932, avea o procură din partea lui G. Tollea președinte și I. Nițescu casier, ambii împuterniciți, conform procesului-verbal al consiliului de administrație, publicat în Monitorul Oficial cu nr. 49 din 1929, însă ulterior eliberării acestui mandat, societatea, prin procesul-verbal de ședință al consiliului de administrație din 18 Februarie 1931, publicat în Monitorul Oficial nr. 51 din 1931, a ales ca președinte pe C. D. Dumitriu și vice-președinte pe Gh. Pârvulescu, iar semnătura socială a fost încredințată lui Gh. Pârvulescu cu Alex. Popescu sau împreună cu Iosif Nițescu, așa că la data de 12 Noemvrie 1932, când avocatul Alex. Popescu a introdus cererea de perimare, acesta nu a mai avut un mandat valabil, fiind dat de alte persoane decât acelea cari, conform ultimului proces-verbal al consiliului de administrație, aveau semnătura socială și chiar dacă persoanele cari au dat procura avocatului Alex. Popescu ar mai fi avut semnătura socială atunci când s'a introdus cererea de perimare, însă și în acest caz — adaugă Curtea de apel — avocatul Alex. Popescu nu putea să aibă calitatea ca să semneze cererea de perimare, întru cât cei doi împuterniciți ai societății nu puteau să transmită unei terțe persoane semnătura socială ci numai dreptul de reprezentare sau de apărare a intereselor societății;

Că, în contra hotărîrii Curții de apel, petiționara Societatea Vulturul a făcut recurs formulând 6 motive de casare.

Văzând motivele III și IV de casare astfel redactate:

III. — Violarea art. 1552 și urm. c. civ., eroare gravă de fapt, denaturare și exces de putere.

Prima considerație pentru care mi s'a anulat cererea a fost aceea că avocatul meu, d-l Alex. Popescu, deși autorizat cu o procură dată în 1930 de reprezentanții legali de atunci, n'ar fi avut calitatea să mă reprezinte în 1932, (data cererii de perimare), întru cât în 1931, semnătura socială a fost trecută altor persoane.

În realitate, procura dată de o societate anonimă nu încetează în momentul când se schimbă administratorii ei nu

mai în acela când îi este retrasă de societate, prin reprezentanții ei.

Într'adevăr, adevăratul mandant nu este administratorul care semnează procura, ci societatea în numele căreia se dă. Prin urmare, ea nu încetează când administratorul dispare (din societate) ci când societatea însăși se desființează sau revocă procura.

Judecând astfel, instanța de fond a comis un exces de putere și a violat art. 1552 c. c. (după care mandatul nu se stinge decât prin revocare, renunțarea mandatarului și moartea — la societăți, dizolvarea — falimentul mandantului, cazuri inexistente în speță).

De asemenea a denaturat procura și a comis o eroare gravă de fapt în privința persoanei adevăratului mandat (Societatea) iar nu administratorii semnatori.

IV. — Violarea art. 1542 cod civil, 141 și urm. cod. com., 36 din legea avocaților și exces de putere. Denaturare.

În al doilea rând Curtea crede că în orice caz semnatarul cererii nu avea calitate, fiindcă procura i-a fost dată de reprezentanții legali ai societății, fără autorizarea consiliului de administrație.

Considerațiunea de drept a Curții e că „împuterniciții societății nu pot să transmită unui al treilea semnătura socială ci numai dreptul de reprezentare sau de apărare a intereselor societății”.

În realitate procura dată unui avocat spre a face acțiuni, exercita căi de atac și îndeplini orice alte acte procedurale nu constituie o transmisivă a semnăturii sociale.

Aceasta s'ar petrece numai dacă administratorii delegați ar delega unui terț în bloc toate atribuțiile cari le-au fost conferite. Simplele însărcinări parțiale, chiar implicând dreptul de reprezentare, nu constituiesc o înstreinare a semnăturii sociale și sunt indispensabile funcționării unei societăți anonime.

De altfel, distincția între dreptul de a semna un apel și acela de a-l susține — chiar în lipsa părții — e absolut arbitrară. Instanța de fond a denaturat caracterul mandatului de avocat și a nesocotit spiritul art. 141 și urm. c. com., cari definesc natura dreptului de reprezentare al administratorilor.

În plus a violat și art. 36 din legea avocaților, după care darea unei procuri acordă avocatului — indiferent de conținutul ei — dreptul de a efectua, fără distincție, orice acte judiciare, deci și semnarea de petiții introductive.

În sfârșit, a violat și art. 1542 cod. civil după care orice mandat poate fi transmis, rămânând însă ca mandatarul să răspundă de gestiunea substituitului când dreptul de substituție nu s'a conferit expres sau când persoana substituitului era de o incapacitate ori insolvabilitate notorie.

Prin urmare, substituția e de drept valabilă (fără vreo permisiune expresă) ori de câte ori nu este formal interzisă.

Mandatul conferit de consiliul de administrație administratorilor delegați, nefiind reglementat în mod special, este supus norme generale din art. 1542 cod civil.

Cu atât mai mult cu cât nici statutul societății noastre nu conține vreo derogare în această privință.

Având în vedere că prin aceste motive de casare, recurenta susține că, Curtea de apel a comis: 1) o violare a art. 1552 cod. civil, eroare grosieră de fapt, denaturare și exces de putere, atunci când a decis că deși avocatul Alex. Popescu a avut în 1930 o procură valabilă dela reprezentanții legali de atunci, totuși el nu a avut calitatea de a introduce cererea de perimare în 1932, din cauză că în 1931 semnătura socială a fost trecută altor persoane — deoarece procura dată de o societate anonimă nu încetează în momentul când se schimbă administratorii ei, ci numai la acea dată, când

ea a fost retrasă de societate prin reprezentanții ei și 2) un exces de putere, denaturare și o violare a art. 1542 cod. civil, 141 cod. com. și urm., și art. 36 din legea avocaților, fiindcă procura dată unui avocat spre a face în numele societății, acțiuni, dreptul de a exercita unele căi de atac și a îndeplini orice acte în justiție, nu constituie o transmisiune a semnăturii sociale — cum greșit a decis Curtea de apel — sau o înstreinare a semnăturii sociale, ci o măsură indispensabilă funcționării și apărării intereselor unei societăți anonime, mai cu seamă că în spijinul acestei susțineri, se adaugă și dispozițiunile art. 36 din legea avocaților, potrivit cărora, acordarea unei procuri avocatului, implică în sine dreptul de a face, fără distincțiune, orice acte judiciare, deci și semnarea unei petiții introductive de instanță.

Asupra motivului III :

Considerând că art. 122 cod comercial, prevede că societatea anonimă se administrează de către unul sau mai mulți mandatarii temporari și revocabili;

Că administratorul sau administratorii societății sunt organe esențiale pentru funcționarea societății, ei reprezintă societatea față de terți, conduc interesele societății, veghează la aplicarea legii, statutelor și executarea deliberărilor adunării generale, iar, în acest cadru, ei lucrează cu depline puteri sub rezerva de a da socoteală adunării generale;

Că administratorii împuterniciți a instrumenta în numele societății, deținând deci puterile lor dela adunarea generală, toate actele semnate de ei pentru societate sunt și rămân valabile, chiar dacă ulterior printr-o decizie a adunării generale au fost revocați sau înlocuiți, sau dacă printr-o altă împrejurare au încetat de a mai avea dreptul de conducere a societății și a semnăturii sociale, fiindcă acel ce se obligă în momentul când administratorul însărcinat cu conducerea societății semnează un contract sau o cerere în justiție nu este persoana administratorului, ci societatea anonimă socotită ca persoană juridică;

Că întru cât adevăratul mandant în cazul acordării unei procuri unei terțe persoane, nefiind deci administratorul care a dat procura, ci societatea pentru și în numele căreia i-a fost dată, urmează că acest mandat nu poate să înceteze prin simplul fapt că administratorii cari au dat-o s'au schimbat sau au încetat de a mai fi în funcțiune, pentru că din momentul ce acei cari au dat-o, au avut dreptul, la data eliberării ei, de a o acorda, mandatul nu încetează, potrivit art. 1552 cod civil, decât numai dacă ulterior, societatea ca persoană juridică a revocat ea însăși prin noii săi administratori procura sau mandatul dat de foștii ei administratori sau împuterniciți;

Că astfel fiind și întru cât, în speță, este necontestat că noii administratori împuterniciți ai societății nu au revocat procura dată de antecesorii lor avocatului Alex. Popescu, iar Curtea de apel totuși a decis că numitul avocat a încetat de a mai avea procură pentru că aceasta nu i-a fost reînviată de noii administratori. Curtea, prin acest mod de a judeca, a comis o violare a art. 1552 cod civil și a art. 122 cod comercial și deci motivul III de casare este fondat.

Asupra motivului IV :

Având în vedere că, Curtea de apel a decis că chiar dacă administratorii G. Tollea și I. Nițescu ar fi avut

legal semnătura socială, încă și în acest caz procura dată și semnată de ei, este nevalabilă, deoarece dreptul de semnătură socială fiind conferit *intuitu personae* nu putea să fie cedat prin procură unei terțe persoane;

Considerând că în principiu dreptul la semnătura socială nu poate să fie transmis altor persoane de către acei cărora le-a fost încredințat de societate;

Că însă, în speță, procura prin care administ. Gh. Tollea și I. Nițescu au dat avocatului Alex. Popescu dreptul de a semna și introduce în numele societății o cerere de perimare nu poate să constituie o înstreinare a semnăturii sociale — cum greșit a decis Curtea de apel — fiindcă numiții administratori având puteri depline de a conduce societatea, ei au avut dreptul ca să delege un atribut al puterii lor și anume reprezentarea în justiție unui avocat, pentru a introduce și semna în numele societății o cerere în justiție, fără ca prin aceasta să poată fi vorba de transmitere a semnăturii societății;

Că așa fiind motivul IV de casare, bazat pe exces de putere, violarea art. 1542 cod civil și denaturare este de asemenea fondat, iar recursul urmează a fi admis, fără a mai discuta celelalte motive de casare;

Pentru aceste motive, Curtea admite recursul, etc.

A apărut:

DESPRE ACȚIUNEA CIVILĂ cu doctrina și jurisprudența la zi de *N. Jac Constantinescu*, președinte la Curtea de apel București. Prețul lei 50.

De vânzare la toate librăriile. Depozit general la *Curierul Judiciar*.

CONTRIBUȚIUNILE DIRECTE (impozitul pe venit), de B. Pajiște. Doctor în Drept, avocat, cu prefața d-lui Constant Georgescu, profesor de finanțe la Facultatea de Drept din București.

De vânzare la *Curierul Judiciar*. Prețul 120 lei.

CATRE D-NII ABONAȚI

D-nii abonați ai Revistei sunt rugați stăruitor să achite abonamentul la timp, conform mențiunei de pe copertă, fără a aștepta alte înștiințări personale cari, pe lângă că sunt costisitoare, cer și timp.

Plata se poate face, fie prin mandat poștal direct la Administrația Revistei, str. Artei nr. 5 București, fie prin încasatorii noștri împuterniciți cari sunt: d. Mihail Stama pentru provincii și d. C. Petculescu pentru Capitală cărora rugăm a li se acorda toată atențiunea când se prezintă în numele nostru.

Când plățile se fac prin încasatorii noștri sus arătați, d-nii abonați sunt rugați să le ceară chitanțe, din chitanțierele purtând stampila administrației, pentru orice sume plătesc, iar când plățile ni se fac prin mandate poștale, trimițătorii sunt rugați să arate pentru care anume revistă și pe ce anume timp plătesc abonamentul indicând și nr. partidei din registrele noastre.